

Brukshunden

SVENSKA BRUKSHUNDKLUBBENS TIDNING

TÄVLING

FRALLA MED FRÄS I

TRÄNINGSTIPS

KAMPA & LEKA

TJÄNSTEHUND

SÅ VÄCKER DU
VALPENS INTRESSE

Valpkurs – frihet framför koppel

THULE
SWEDEN

› Utformad för att skydda både hundar och människor

Thule Allax hundbur är det perfekta valet för säkra och bekväma bilturer med din fyrbenta vän.

Bring your life
[thule.com](https://www.thule.com)

#02 / 2024

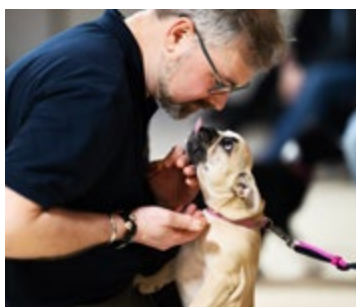
- 5 Ledare**
Brukshunden blir digital
- 6 Notiser**
Fler hundar i trafikolyckor
- 8 TEMA: Kurs på klubben**
Frihet framför koppel på Kungsbackas valpkurs
Kul att gå kurs hos SBK
Satsa på ett bredare kursutbud
- 18 Profilen**
"Det här är sporten med ett leende"
- 19 Klubbiv**
Här vill alla hjälpa till
- 22 Mentalitet**
Mentalprov – för avelsarbete och rasutveckling
- 26 Tävling**
Fralla med fräs i
- 29 Kansliet**
"Jag älskar att hjälpa andra"
- 50 Arbetande hundar**
Nos för narkotika
- 54 SBK-Nytt**
Årets SBK-hundar
- 57 Ordföranden har ordet**
Ett ännu starkare SBK – alla kan bidra!
- 58 Vårdhund**
Bozz sprider glädje bland de boende
- 40 Träningstips**
Kampa & leka
- 42 SBK-Nytt**
En lyckad organisationskonferens
- 44 Tjänstehund**
Laddad för patrullhund
Så väcker du valpens intresse
- 50 Sveriges Hundungdom**
Med Sveriges Hundungdom i hjärtat
- 56 Medlemsinformation**

Fralla med fräs i

Inget kan stoppa den franska bulldoggen Stumpan. Hon har tävlat i IPO-R, är uppe i mästarklass i rallylydnad, klass ett i lydnad och har gjort både BH-prov, BPH, MH och MT. Nästa mål är att tävla i de högre klasserna i IPO-R.

26

Här vill alla hjälpa till

Schäferhundklubben Vårgårda är ovanligt aktiv för att vara en liten klubb. Varje år arrangeras ett stort antal tävlingar och flera läger. Här ställer medlemmarna gärna upp och hjälper till när det behövs.

8

TEMA: Kurs på klubben

Vad händer om man släpper loss sex valpar i samma rum? Kaos? Vi hängde med till Kungsbacka Brukshundklubb för en annorlunda valpkurs där koppel är undantag snarare än regel.

19

Laddad för patrullhund

Hur är det att ta emot en hund som en fodervärd fostrat som valp? Camilla Börnin fick "sin" Saffran i september. Nu längtar de efter att komma igång med patrullhundsutbildningen.

44

LÄTTMONTERAT OCH AVTAGBART SOLSKYDD

Prisexempel
Komplett
paket - 5 rutor
1595:-
Inkl frakt

BÄTTRE ÄN SOLFILM!

SOLARPLEXIUS® är marknadens snabbaste och mest lättmonterade solskydd för bilar. Materialet är okrossbart och skivorna kan böjas. Monteringen gör du själv på 15 minuter och solskyddet kan enkelt plockas bort vid behov. Inget vatten, inget klister, inga bubblor, inga repor.

Perfekt resultat varje gång!
Vi har över 500 000 nöjda kunder i hela Europa.

**Minskar solens strålning med 90%, sänker temperaturen.
Ger ingen insyn och minskar risken för bilinbrott.**

■ ■ Svensk uppfinning
■ ■ Tillverkas i Linköping

 Fri frakt

 Enkel montering
på 15 minuter

Kundtjänst
013 - 870 41

 SOLARPLEXIUS®
Beställ på www.solarplexius.se

Besök oss på

Brukshunden

Chefredaktör
Karin Wandrell
karin@brukshunden.se

Layout
Linn Posse
linn@roy.agency

Redaktör
Mats Janson
mats@brukshunden.se

Ansvarig utgivare
Helene Öberg
helene.oberg@brukshundklubben.se

Frågor redaktion@brukshunden.se

ANNONSER
Eva Linder
eva@adviser.se
+46 76-677 05 38

Lena Johansson
lena.johansson@adviser.se
+46 72-401 00 89

Material lämnas här: skickaannons.se eller via print@adelivery.se

PRODUKTION OCH FORM
Roy

MEMLEMSFRÅGOR/ UTEBLIVEN TIDNING

Tel: 08-505 875 20 (kl. 10:00-12:00)
medlem@brukshundklubben.se

Hantera ditt medlemskap på min profil:
brukshundklubben.membersite.se

SVENSKA BRUKSHUNDKLUBBENS FÖRBUNDSKANSLI

Postadress

Box 4, 123 21 Farsta

Besöksadress

Fryksdalsbacken 20, Farsta

Tel: 08-505 875 00

info@brukshundklubben.se

(allmänt till förbundskansliet)

brukshundklubben.se

sbkshopen.se

(beställning av förlagsartiklar)

Tryckeri Stibo

Tidningen Brukshunden är medlemstidning för Svenska Brukshundklubben, frivillig försvarsorganisation, medlemsorganisation i Svenska Kennelklubben samt samarbetar med Studieförbundet.

Brukshunden är medlem i Sveriges Tidskrifter. Eftertryck eller annan form av spridning av text/ bild är förbjudet utan överenskommelse med redaktionen. Brukshunden ansvarar ej för insänt, icke beställt material.

Antal medlemskap: 79 175 (aug -23)
TS-upplaga: 56 400 (2022)

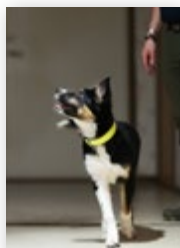

Foto omslag:

NILS PETTER NILSSON

Vad händer om man släpper loss sex valpar i samma rum? Kaos? Vi hängde med till Kungsbacka Brukshundklubb för en annorlunda valpkurs där kopplet är undantag snarare än regel.

Brukshunden blir digital

Först några nyheter om tidningen Brukshunden. Vi, som många andra organisationer och företag, står inför det faktum att vi har en ansträngd ekonomi som kräver en rad åtgärder. Mer om detta går att läsa i ordförande Christer Erixons krönika längre fram i detta nummer. En besparing, som kommer bli märkbar för många medlemmar är att vi inte trycker fler tidningar i år. Det är en lösning som kommer att spara oss flera miljoner på grund av höga kostnader för porto och tryck. Hur vi gör nästa år är inte bestämt än.

Istället hittar du tidningen digitalt på sajten Brukshunden. Där kan du bläddra i den när det passar dig. Du kan dela den med vänner och skicka den vidare. Tidningen ges ut med samma frekvens och lika många nummer med många spännande reportage. I detta nummer får vi till exempel se hur Kriminalvården arbetar med sina sökhundar. En viktig verksamhet som har ett stort behov av fler hundar.

Det känns också viktigt att nämna nya SBK tävling och de utmaningar flytten dit har inneburit, både för oss på kansliet, men särskilt för er medlemmar, tävlande och arrangörer. Det är ett system som innehåller många fördelar, men med stora kapacitetsproblem som drabbat både vår hemsida med anslutna klubbwebbar och nya SBK tävling, har det varit minst sagt utmanande. Något som också har gjort det svårt att komma åt och se alla fördelar. Jag är övertygad om att det kommer bli väldigt bra när det blir klart. Det har varit väldigt besvärligt och jag förstår att många

varit arga och besvikna. Vi har arbetat intensivt med att lösa alla problem.

Vi vill ha dialog med er medlemmar och är tacksamma för den enorma respons vi får. För att försöka möta några av era frågor direkt genomförde vi en livesändning på Facebook. Det var roligt att så många tog del av den och bidrog med bra frågor.

Sedan förra Brukshunden kom ut har Sverige blivit medlem i Nato. Det är något som är extra spännande för oss som en av 18 frivilliga försvarsorganisationer. Nato är en försvarsallians som syftar till att värna de allierades frihet och säkerhet. För oss som specialister innebär det att vi nu även bistår med hjälp när det finns behov av insatser på svensk mark, exempelvis transportera medicin i svårframkomlig terräng eller bevaka skyddsvärda områden med hjälp av hundar.

Just nu har omvärlden stort fokus på frågor som är viktiga för vår organisation. Mitt fokus ligger på att vi ska vara en stabil organisation med en ekonomi i balans, och fungerande system. Det är sådant som bara måste funka så att vi kan lägga den mesta kraften på att berätta om allt bra vi bidrar med till samhället, både i vår verksamhet för den enskilda hundägaren och all kompetens som finns hos våra tjänstehundsekipage, och på så sätt öka förtroendet för oss och locka fler att bli medlemmar. ●

FOTO: MATILDA KURTSON BELLMAN

Helene Öberg
Helene Öberg
Generalsekreterare

FOTO: HARDY ÅSTRÖM

INSTAGRAMBILDEN

"Tack för den här säsongen. Säsongens sista tävling avslutades med en bronsmedalj. Min lilla schäfertjej har verkligen gått från klarhet till klarhet den här säsongen och det ska bli en fröjd att fortsätta resan tillsammans med henne."

@ Följ på Instagram: @sandra_draghundsport

Vill du synas här?

Tagga din bild med #tidningenbrukshunden så kanske din bild är med i nästa nummer!

Vill du tipsa oss?
Har du något intressant att berätta?
Kontakta redaktionen på
redaktion@brukshunden.se

FOTO: ADOBESTOCK

Fler hundar i trafikolyckor

Antalet trafikolyckor som drabbade hundar under 2023 ökade med 4 procent jämfört med året innan. Det innebär att minst 800 hundar hamnade framför ett fordon eller ett tåg, men mörkertalet är troligen ännu högre. Allra farligast lever hundarna i Gävleborg, Kalmar och Värmland.

Agrias rasprofiler för livskador visar att vissa hundraser är mer utsatta i trafiken än andra. För många jakthundraser som jämt-hund, drever och gråhund är trafikolyckor en av de vanligaste dödsorsakerna. En påtaglig risk att bli påkörd av bilar eller tåg har även border collie och dansksvensk gårdshund som ofta går lösa hemma på gårdsplanen. Allra störst är risken för stadshunden pomeranian som har den kortaste livslängden (4,4 år) och som ofta hör hemma i urbana miljöer med mycket trafik. ●

Nytt hundstall öppnar i Skåne

Allt fler hundar omhändertas av myndigheter på grund av missförhållanden. För att möta behovet expanderar Hundstallet nu sin verksamhet. Under 2024 öppnas en ny anläggning i Örkellunga, Skåne, för att ge fler hundar en chans till ett bättre liv och nya hem.

Antalet hundar som behöver hjälp har ökat avsevärt, både genom samarbeten med myndigheter och via privata ansökningar. Hundarna är dessutom i sämre skick än tidigare. Under 2023 togs över 830 hundar emot av Hundstallet, en ökning med 45 procent jämfört med året innan. ●

FOTO: HUNDSTALLET

Premiär för ny hundmässa

Den 1–2 mars 2025 slår portarna upp till en helt ny mässa på Elmia i Jönköping; Elmia Hund – Hundsport & Hund i tjänst. Svenska Brukshundklubben kommer vara involverad i både planering och genomförande av flera av mässans många aktiviteter och scenprogram.

Mässan handlar om det aktiva hundlivet för alla typer av hundägare, men kommer att ha ett särskilt fokus på hundsport och tjänstehundutövning. Tanken är att låta besökarna se och uppleva vilka möjligheter det finns till aktivering tillsammans med hunden och lära sig mer om ett aktivt hundliv. Det kommer även finnas en utställningsdel som enbart fokuserar på de 21 brukshundraser som SBK har avelsansvar för. ●

ILLUSTRATION: ADOBESTOCK

Hundens tevefavorit – djurprogram

Fastnar din hund framför teven ibland? En ny studie visar att hundar föredrar hund- och djurprogram, även tecknade, framför till exempel nyhetssändningar. Studien, utförd av veterinärer specialiserade på ögon vid University of Wisconsin-Madison, ville ta reda på vilka bilder på teve som väckte hundarnas nyfikenhet. Efter att ha undersökt omkring 1 600 familjer fann forskarna att hundar föredrar att titta på hund- och djurprogram.

Program med människor, till exempel nyhetssändningar, fick däremot inte bra betyg, medan däremot vissa tecknade serier fick mycket högt betyg. ●

FOTO: ADOBESTOCK

Grattis till VM-segern Susanne Ortmann!

Susanne och Wicca vom Hause Luka, 3 år, tog hem segern i VM i lydnad för hovawart i september 2023.

Grattis till segern - hur känns det?

– Även nu, ett drygt halvår senare, börjar jag le varje gång jag tänker på det!

Hur förberedde ni er inför VM?

– Tyvärr skadade Wicca sig cirka 6 veckor innan. Inget dramatiskt, men jag lämnade återbud till Hovawart-SM och det blev koppelpromenader, fokus på detaljer som gick att träna ändå och de sista två veckorna körde vi helhet, helhet, helhet.

Vilka utmaningar mötte du längs vägen?

– Bortsett från skadan är vår eviga utmaning fartfyllda utföranden. Att ta i den sista sträckan på inkallningen som bara är 10 meter, med fart och fläkt kan en hovawart lätt tycka är lite onödigt – därför var 10:an på inkallningen extra gött!

Vilken är den viktigaste faktorn för att skapa en stark relation när det kommer till lydnadsträning?

– För mig är det den lekfulla träningen som skapar glädje och tillit. Jag vill att Wiccans drivkraft kommer ur den härliga känslan av att känna sig duktig. Då blir även den petiga detaljträningen rolig!

Hur firade ni vinsten?

– Festmiddag under VM och tårta med mina träningskompisar hemma!

Vad är planen för resten av året?

– Att bli bättre med bibehållen glädje! Samt att försvara titeln i oktober på Hovawart VM som i år går i Österrrike som trippel-VM i Lydnad, IGP och FH-spår. ●

Boktips!

”Så slipper du veterinären: Handbok för hundägare”

I boken berättar veterinären Marie Jury på ett lättförståeligt sätt om sjukdomar och problem som kan drabba hunden från valpstadiet och genom livet. Hon delar frikostigt med sig av tips och råd till alla hussar och mattar som själva vill hjälpa sin hund, både förebyggande och akut, till god hälsa och välmående - och därmed slippa dyra och för hunden stressande veterinärbesök.

FOTO: LINUS NILSSON

25%

av alla hundar som genomgick en vanlig hälsokontroll visade sig ha underliggande hälsoproblem.

ILLUSTRATION: ADOBESTOCK

SKK utvecklar konceptet Uppfödarservice

Svenska Kennelklubben skapar en helt ny avdelning med syftet att ytterligare förbättra servicen till organisationens uppfödare under konceptet Uppfödarservice.

Den nya avdelningen slår samman två tidigare avdelningar, juridiska avdelningen och registreringsavdelningen. Utöver valpregistrering och juridisk rådgivning kommer den nya avdelningen att ansvara för DjurID, som är SKKs ägarregister för hundar och katter, samt för SKKs kennelkonsulentverksamhet. Den kommer även att stötta hundköpare och alla medlemmar med svar på deras frågor. ●

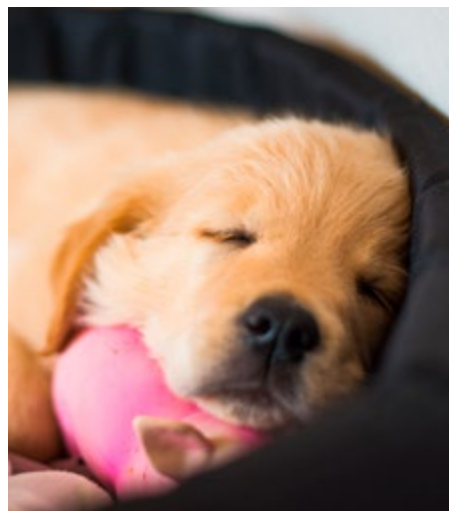

FOTO: ADOBESTOCK

Frihet framför koppel på Kungsbackas valpkurs

Vad händer om man släpper loss sex valpar i samma rum? Kaos? Vi hängde med till Kungsbacka Brukshundklubb för en annorlunda valpkurs där kopplet är undantag snarare än regel.

TEXT YASEMIN BAYRAMOGLU FOTO NILS PETTER NILSSON

Kom då! Yoko springer snabbt till matte.

Det är andra träffen på valpkursen. Första gången var det bara teori. Nu ska hundarna äntligen få träffas. Men innan de släpps loss tar instruktören Daniel Svensson ett varv och hälsar på varje hund för att få lite koll på stressnivån. Hundar som är lite mer otrygga släpps först, så att de får en chans att ta initiativet. Men det dröjer inte lång stund innan alla är lösa inne i kursrummet.

– Ta ett kliv fram så att hunden förstår att det okej att gå ut, säger Daniel.

Franska bulldoggen Doris och border collien Snickers tvekar inte ett ögonblick, utan går direkt fram för att nosa på kompisarna. Men överlag är det lite avvaktande.

– Det blir direkt tydligt vilka hundar som är socialt trygga och vilka som vi kommer behöva jobba lite mer med.

För Daniel har kursen två huvudmål – att bygga socialt trygga hundar och att lägga grunden för samarbetet mellan hund och ägare.

– För valpen är en del av socialiseringen att lära känna andra hundars dialekter. Hundar kan hålla öron och svansar på olika sätt. De ska helt enkelt lära sig att prata med varandra. Att de lär sig läsa olika raser ger dem en grundtrygghet i mötet med andra hundar. Det kommer framöver att underlätta för ägaren att ta med hunden i alla tänkbara miljöer och att träna och tävla.

Två av valparna är mer avvaktande än de andra. Cane corson Jax råkade ut för ett jobbigt hundmöte tidigt i livet och det har satt sina spår. Han håller sig helst nära mattes ben och morrar när andra hundar närmar sig.

Fritt följ är inte så lätt när man helst vill morsa på alla kompisar. Emma Johansson lirkar med Doris.

– Han säger bara ”jag vill inte ha dig nära”, helt vanlig kommunikation, säger Daniel lugnande. Nu är det upp till de andra hundarna att lära sig förstå det.

Reyka, en miniature australian shepherd, är jätteframåt med hundar hon känner, men blyg med nya, säger husse. Reyka kryper in under hans stol, längst in mot väggen.

Efter en liten stund får hundägarna hämta in sina hundar. Nå? Blev det som förväntat?

– Jag trodde det skulle vara mycket vildare, säger någon. Andra håller med.

Testar samarbetet

Men för Daniel gick det precis som förväntat. Under första mötet går det sällan vilt till.

Så här har han bedrivit sina valpkurs-

”Det blir direkt tydligt vilka hundar som är socialt trygga och vilka som vi kommer behöva jobba lite mer med.”

er sedan 2018. Tvärsen mot hur det brukar gå till.

– Vi hade kurs ute på appellplanen. Min hjälpinstruktör och jag bestämde att deltagarna inte fick ta med kopplet när vi skulle träna inkallning. Då såg vi ett så >

Kom så leker vi! Snickers söker upp Reyka.

Doris och Snickers är lika framåt. Då blir det fart.

fantastiskt engagemang, för de var tvungna att jobba mycket mer när hundarna var lösa. Annars blir det att ägaren kallar in hunden och kopplar och då tar samarbetet slut, säger Daniel.

Nu ska hundförarna gå fram till sina hundar, ta tag i halsbandet, ge hunden godis och sedan släppa igen. Tanken är att etablera ett grepp i halsbandet inte nödvändigtvis betyder att leken är slut, något som gör att en del hundar sticker iväg så snart husse eller matte närmar sig.

Sedan är det dags att testa samarbetet på riktigt. En och en ska hundförarna locka med sig sin hund runt en kort bana på golvet.

– Det är en följsamhetsövning som snabbt ger kvitto på om hunden väljer att följa med sin förare eller om den är mer intresserad av de andra hundarna. Det gör inget om hunden springer iväg – då får ägaren chansen att träna och belöna ordentligt när hunden kommer tillbaka, ”wow, rätt val!”. Då kan vi stärka de beteendena.

Genom att träna inkallning med lekfulla metoder, och mycket godis, blir inkallningen något positivt och inte en bestraffning.

Att träna fritt följ är annars något som

brukar dyka upp betydligt senare i hundträningen.

Doris och Killian har fullt socialt fokus och drar i väg än hit än dit, medan andra självklart hänger med husse eller matte runt banan.

När alla i rummet har fullt fokus på någon av de andra hundarna passar Reyka på att smyga fram bakom ryggen på Daniel. Hon går fram några meter och nosar runt. Efter en stund går hon tillbaka in under stolen. Nyfikenheten vann ett ögonblick.

Jax tittar också nyfiket. Han har slutat morra och även han verkar nyfiken på gruppen. Om än inte beredd att ge sig hän än.

– Det här är en jättebra grupp, det kommer gå bra. Men det finns hundar som i sin personlighet är socialt otrygga. Det botar vi inte under sex tillfällen. Men

”Det finns hundar som i sin personlighet är socialt otrygga. Det botar vi inte under sex tillfällen.”

alla hundar som gått en sådan här valpkurs lämnar den tryggare, säger Daniel.

Lektionen avslutas med att träna sitt och ligg. Något som de här valparna visar sig vara riktigt duktiga på redan. Och så till slut passivitetsträning när alla sitter i en ring på golvet. Det tar inte så lång stund innan alla valpar ligger och vilar på golvet.

Det är sex träningstillfällen under valpkursen. När det är dags för sista lektionen kommer sannolikt den här gruppen hundar att vara mycket tryggare tillsammans. Då har de bildat en egen flock. Då kan det också bli träning – med koppel.

– Ja, då kan vi faktiskt ta in det här med koppelträning. Kopplet ska bara vara en säkerhet, inte ersätta kommunikationen mellan hund och människa, säger Daniel Svensson. ●

Seresto® vet.
imidacloprid • flumetrin

LÅNGTIDSVERKANDE SKYDD MOT FÄSTINGAR OCH LOPPOR

UPP TILL
8 MÅNADERS
SKYDD

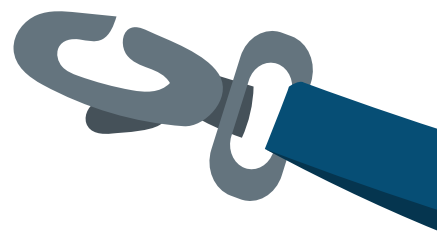

Seresto vet. fästinghalsband till hund och katt

- Inbyggd säkerhetsmekanism
- Enkelt att sätta på
- Vattentåligt*
- Avvisar och dödar fästingar innan de biter

* Produkten är resistent mot vatten, den förblir verksam även om djuret bliver vått. Djuret bör dock inte utsättas för stora mängder vatten eller frekvent schamponering då verkningsstiden kan nedsättas.

Seresto Vet., halsband för katt och hund upp till 8 kg (1,25 g imidacloprid och 0,56 g flumetrin). **Seresto Vet.**, halsband för hund över 8 kg (4,5 g imidacloprid och 2,03 g flumetrin). **Indikationer:** För behandling och förebyggande av lopp- och fästingangrepp under 7-8 månader. För behandling och förebyggande av loppangrepp. Skyddar djurets närmaste omgivning mot utveckling av loppar under 10 veckor (kattloppor) eller 8 månader (hundloppor). Seresto har ständigt dödande effekt och avvisande (förhindrar blodsugning) effekt mot fästingangrepp. Den är effektiv mot larv-, nymf- och adulta fästingar. Fästingar som sitter på hunden eller katten när behandling påbörjas dör inte alltid inom 48 timmar efter applicering av halsbandet utan kan sitta kvar synliga. Det rekommenderas därför att fästingar som redan finns på hunden vid applicering avlägsnas. Förhindrande av angrepp av nya fästingar börjar inom två dagar efter applicering av halsbandet. Produkten ger ett indirekt skydd mot överföring av patogenerna *Babesia canis vogeli* och *Ehrlichia canis* från fästingar *Rhipicephalus sanguineus*. Under 7 månader minskar därmed risken för babesios och erlichios hos hund. Minskar infektionsrisken av *Leishmania infantum* via överföring från sandmyggor i upp till 8 månader hos hund. För behandling av angrepp av pålsätande lus hos hund. **Kontraindikationer:** Behandla inte kattungar yngre än 10 veckor och hundvalpar yngre än 7 veckor. **Särskilda försiktighetsåtgärder:** Som för alla veterinärmedicinska produkter, låt inte små barn leka med halsbandet eller stoppa det i munnen. Husdjur som använder halsbandet bör inte tillåtas att sova i samma säng som sin ägare, speciellt inte barn. För bästa resultat bör halsbandet appliceras innan lopp- och fästingsäsongen börjar eller innan sandmyggornas aktiva period. Produkten är resistent mot vatten; den förblir verksam även om djuret blir vått. Djuret bör dock inte utsättas för stora mängder vatten eller frekvent schamponering då verkningsstiden eventuellt kan förkortas. Produkten kan orsaka överkänslighetsreaktioner hos vissa personer. Personer med känd överkänslighet (allergi) för innehållet i halsbandet skall undvika kontakt med läkemedlet. Tvätta händerna med kallt vatten efter att halsbandet har satts på. **Biverkningar:** Biverkningar: Sällsynta: beteendestörningar, lokalreaktion där halsbandet sitter t.ex. klåda, hudrodnad, sår eller hårfall. Hos hund kan neurologiska symtom som ataxi, krampor och tremor uppkomma. Även lindriga och övergående reaktioner såsom depression, förändrade matvanor, salivavsöndring, kräkningar och diarré kan förekomma i början av behandlingen. Mycket sällsynta: aggression. **Dräktighet och laktation:** Används inte till dräktiga och lakterande tikar eller honkatter. **Interaktioner:** Inga kända. **Dosering:** Används på huden. Ett halsband per djur som fästs runt halsen. Katter och små hundar upp till 8 kg kroppsvikt ska användas ett 38 cm långt halsband. Hundar över 8 kg ska använda ett halsband för hund över 8 kg med längd 70 cm. Endast för utvärtes bruk. **Läs bipacksedeln före användning.** Senast ändrad: 19-02-2024. **Innehavare av godkännande för försäljning:** Elanco Animal Health GmbH, Alfred-Nobel-Str. 50, 40789 Monheim, Tyskland. **Säljs av:** Elanco Denmark Aps, Lautrupvang 12 1.th, 2750 Ballerup, Danmark. Teknisk support i Sverige tel. 08 737 88 00. SEMISER1023u

Kul att gå kurs hos SBK

Att gå på kurs hos Svenska Brukshundklubben är både roligt och lärorikt. Välutbildade instruktörer, ett stort utbud av kurser och möjlighet att själv utbilda sig till figurant, instruktör eller lärare är bara några av fördelarna.

TEXT KARIN WANDRELL FOTO CAROLINE SILFVER

Pia Brygård är utbildad instruktör och nyttillträdd vice ordförande i Danderyd-Täby Brukshundklubb där hon ingår i tävlingssektorn eftersom hon både är utbildad tävlingsledare och domare. Hon är praktiskt taget uppvuxen i brukshundklubben och började sin bana i Solna Sundbybergs BK 1981.

– Den första kurs jag gick som 12-åring kallades för valppromenad. Mina föräldrar var med i klubben så de fanns ju hela tiden vid sidan om. Men jag ville göra det här själv. Efter det gick jag jättemånga kurser i bland annat spår och sök och jag åkte även på hundungdomsläger. Det var så min långa resa inom SBK startade.

Något Pia gärna vill lyfta fram är SBK:s gedigna instruktörsutbildningar som borgar för kvalitet eftersom alla instruktörer får samma grundutbildning, oavsett var i landet man befinner sig.

– SBK har väldigt bra utbildningspaket som uppdateras regelbundet. Det går

”Hos oss utbildar man inte bara hunden utan även sig själv.”

också att vidareutbilda sig inom en rad olika specialområden, till exempel genom att bli instruktör i brukslydnad, specialsök, friskvård eller vad man nu är intresserad av. Till slut kan man bli lärare i hundtjänst och själv hålla instruktörsutbildningar.

En annan fördel är det stora utbud kurser som erbjuds. Klubbarna har oftast en utbildningssektor och där handlar det om att hålla örat mot rälsen för att fånga upp vad som efterfrågas för att sedan se vad man kan leverera utifrån det. Efter-

som SBK är en ideell och medlemsstyrd organisation kan man som medlem vara med och påverka kursutbudet.

– Det tycker jag är fint. Det är bara att berätta vad du skulle vilja lära dig mer om och fråga om det går att ordna, säger Pia. SBK är en stor förening med klubbar från norr till söder med alla fördelar det innebär. Hör gärna av dig till den lokala klubben när du till exempel är på semester och fråga om du kan komma dit och träna. Det har jag aldrig fått nej på.

Härlig gemenskap

Klubbarna ligger oftast väldigt fint med tillgång till bra marker, planer och en klubbstuga. Det gör att man kan träna på egen hand även utanför kurstid. Man lär känna sina klubbkamrater och blir snabbt en del av gemenskapen. Många klubbar erbjuder också prova-på-dagar så att medlemmarna kan upptäcka nya grenar att utveckla sig inom.

Som medlem i SBK ingår också en kompletterande personolycksfallsförsäkring vid olycka på klubbens arrange-

mang och anläggningar och tillgång till rabatter och erbjudanden från SBK:s samarbetspartners.

Som instruktör jobbar Pia mycket med individanpassning när hon har kurser. Ett mål är att skapa ett intresse att vilja och våga testa nya saker och att komma till klubben även när det inte är kurs för att upptäcka SBK och alla andra aktiviteter som pågår.

– Eftersom jag är oerhört intresserad av tävling själv vill jag försöka skapa intresse för de olika tävlingsgrenarna och fånga upp blivande entusiaster redan på valp- och grundutbildningarna. Vi behöver hela tiden tänka på att fylla på med nya tävlingsfunktionärer och instruktörer så man måste försöka fånga intresset, visa hur det går till och hur roligt det är.

I år har Danderyd-Täby Brukshundklubb två nya allmänlydnadsinstruktörer och kommer utöver valpkurser och hundägarutbildningar även erbjuda spårkurser, specialsök, IGP och möjlighet att prova på bruksgrenarna, främst uppletande, spår och sök. Under våren startar även en coachgrupp för bruks ekipage.

– Vi har också ett nationaldagsläger där vi har grupper för brukslydnad från appell till elitklass samt nosaktivering. De som går kurs hos oss verkar mycket nöjda och många vill fortsätta. Prismässigt ligger SBK ganska lågt jämfört med privata aktörer eftersom det är en service vi erbjuder. Jag vill gärna trycka lite extra på den fina gemenskapen på klubbarna och möjligheten att lära känna nya träningskompisar. Hos oss utbildar man inte bara hunden utan även sig själv. Det finns så många möjligheter här! ●

Pia gillar både att gå kurser och att hålla dem.

Ett brett kursutbud lönar sig

Med hjälp av avtalsinstruktörer och genom samarbetet med Studieförbundet lyckas Värmdö Brukshundklubb hålla runt hundra kurser varje år. Genom att ha ett brett utbud, som bygger på vad kursdeltagarna efterfrågar, växer också medlemsantalet stadigt.

TEXT KARIN WANDRELL

Värmdö Brukshundklubb är en stor klubb med strax över 1 000 medlemmar och god ekonomi vilket ger bra förutsättningar för kursverksamheten. I dagsläget finns här runt tolv aktiva instruktörer, två hjälpinstruktörer och en avtalsinstruktör på tillsvidarekontrakt sedan fyra år tillbaka. Man anlitar också avtalsinstruktörer efter behov inom de grenar där det saknas egna.

– Vi jobbar väldigt mycket med att öka bredden på våra kurser och att försöka möta efterfrågan. Det gäller både vad våra instruktörer vill hålla för kurser och vad våra kursdeltagare är intresserade av att gå. Vi ser även över behov av material och önskemål på våra utvecklingsdagar och har kontinuerligt instruktörsträffar där vi utbyter tankar och idéer. Det ger en väldigt bra sammanhållning, säger Alicia Alvin-Holmér, instruktör och sammanställande för HUS (Hundägarutbildning).

Hjälpinstruktörerna hittas främst via de olika kurserna. När instruktörerna upptäcker deltagare som har både vilja och potential uppmantras de att gå med

”Det finns många inriktningar inom hund och som klubb bör man lyssna på medlemmarnas önskemål och jobba därefter.”

som hjälpinstruktör, något som har hjälpt klubben att få fler instruktörer allt eftersom.

– Vi har några som har varit med i snart 30 år, men även flera nya. Det gör att vi får en bra bredd. Allmänlydnads-, agility- och valpkurser står för merparten av kursutbudet. Sen har vi allt från patrullhundskurser till nosework, rallylydnad, bruks och tävlingslydnad. Förhoppningsvis kommer även special-

söket snart igång eftersom jag precis har blivit godkänd specialsöksinstruktör. Vi har också många prova-på-kurser som leds av instruktörer som till exempel har hållit på mycket med spår, sök och liknande, men inte specialutbildat sig hela vägen. På så sätt kan de dela med sig av sin erfarenhet under de förutsättningarna.

Ta in avtalsinstruktör

När antalet medlemmar och kursförfrågningar ökade för fyra år sedan såg klubben ett behov av att ta in en avtalsinstruktör på tillsvidarekontrakt. Hon håller runt 30–40 kurser per år och täcker den enorma efterfrågan på valp- och unghundskurser. Avtalsinstruktör är ett jättebra sätt att få igång kursverksamheten, menar Alicia. På så sätt får klubben in många nya kursdeltagare som förhoppningsvis kommer vilja gå fler kurser och prova andra saker.

– Det är en riktig lyx. En avtalsinstruktör gör att vi kan planera kursutbudet bättre. Våra egna instruktörer får förtur med att komma med förslag på vilka kurser de vill hålla och snittet per instruktör ligger på kanske tre, fyra

kurser per år. De brukar fråga sina deltagare vad de önskar för kurser, vad de vill göra i framtiden med sina hundar och vad de skulle vilja se mer av. Det kommer också in mejl med önskemål, säger Alicia och fortsätter:

– När vi vet ungefär vilka kurser de vill hålla pratar vi ihop oss med våra avtalsinstruktörer och täcker upp det som saknas inom de grenar, till exempel nosework, där vi inte har egna instruktörer. Det kommer hit många hundägare som har blivit rekommenderade att gå kurs hos oss för att just den här instruktören eller kursen är så bra vilket är jättekul att höra.

Kursadministrationen tar förstås oerhört mycket tid för HUS och därför har Värmdö BK valt att samarbeta med Studieförbundet som bland annat sköter anmälningar, fakturering, betalningar och utbetalningar, fixar anmälning-länkar och sköter e-listorna för närvaro. När kursen är slut signerar instruktören listan och skickar in till Studieförbundet som tar hand om resten.

– Klubben ska ju inte gå med vinst utan vi ska bara hålla oss flytande och då >

Instruktör Mia Bo och Carina med lagotton Smilla, Johan och Jane med working cocker Jasper.

Elisabeth med sheltien Hilma.

Husse Nils gömmer godis till cockerpoon Bonnie.

har vi valt att betala det vi kan till våra fantastiska instruktörer. Överskottet går till instruktörsutveckling, fixa klubbstuga och liknande, säger Alicia.

Lyssna på önskemål

Hennes tips till andra klubbar som vill få igång kursverksamheten är att försöka bygga en stark gemenskap. Hör med både medlemmar, instruktörer och andra aktiva på kurser eller på klubben vad de brinner för, vad de tycker är kul och se över vad ni kan göra. Även om till exempel meriterna saknas för att bli tävlingslydnadsinstruktör går det kanske att hålla en allmänlydnadskurs lite mer inriktad på tävling. Värmdö BK:s prova-på-kurser och kortkurser i olika grenar är mycket uppskattade. Prova på sök och och spår har till exempel lett till ett ökat intresse för bruksgrenarna.

Det viktiga är att instruktörerna tycker att det är kul för det speglar av sig på

deltagarna, menar Alicia. Finns det möjlighet att dela kunskap? Många medlemmar sitter på en massa kunskap, men är kanske inte fullärda instruktörer. Kan de få upp intresset hos yngre som då kanske vill gå en instruktörsutbildning?

– Det finns många inriktningar inom hund och som klubb bör man lyssna på medlemmarnas önskemål och jobba därefter. Vill de ha patrullhunds- eller agilitykurser? Kan vi lösa det? Fokusera inte bara på hur det har sett ut de senaste 50 åren på klubben utan tänk framåt. Man kan också uppmuntra intresset för olika grenar genom inspirationsträffar. Vi har till exempel en IPO-R grupp som tränar jättemycket. Vi frågade om de ville berätta lite om vad de håller på med för de andra medlemmarna. Man får jobba med det man har och se hur man kan lösa det man inte har.

Hon menar också att det kan vara värt att kolla upp och prova ett samarbete

med Studieförbundet. De tar ut en viss avgift för sitt arbete, men har man ett stort antal kurser behövs den hjälpen. De erbjuder också instruktörsutveckling och ledarkurser. Många kurser är till och med gratis för aktiva instruktörer.

– Jag ska till exempel gå en första hjälpen-kurs eftersom jag är en så kallad cirkelledare. Man kan också gå ledarintroduktion, L1 och L2. Det är också en kvalitetssäkring. Det gör att vi stolt kan säga att vi har väldigt uppdaterade instruktörer som ständigt utvecklas. Det tycker jag är jättebra. På våra kurser berättar vi alltid om SBK och lyfter samarbetet med Försvarmakten, att vi är en frivillig försvarsorganisation och vad det innebär. Det öppnar ju också ögonen för den här världen hos många som kanske bara har tänkt att gå en valpkurs. Ofta leder det till mersmak och gör att man till exempel vill prova på patrullhund eller IPO-R, vilket är jättekul! ●

Naturskyddsföreningen

Stå upp för naturen!

Bli medlem på naturskyddsforeningen.se

Naturskyddsföreningen är Sveriges största miljöorganisation med kraft att förändra.

KLUBBEN
för uppfödare

Se hit alla uppfödare!

Välkommen till Arken Zoo's uppfödarklubb alla ni passionerade, ödmjuka och ambitiösa uppfödare. Att föda upp nya generationer är utmanande och vi vill göra vår del för att hjälpa er i detta.

Som aktiv uppfödare i Klubben får du rabatt på stora delar av vårt fodersortiment, gratis valpkaket som du kan ge till dina köpare, rabatt på alla våra produkter samt exklusiva erbjudanden och förmåner.

- ✓ 40% rabatt på stora delar av vårt sortiment av foder
- ✓ 10% rabatt på alla andra produkter (exkl. tjänster)
- ✓ Välkomstgåva till nya medlemmar
- ✓ Gåva till alla nyblivna hundmammor och valpkaket till de nya familjerna
- ✓ Bonus på alla dina köp

Läs mer om Klubben för uppfödare och bli medlem här:
www.arkenzoo.se/uppfodarklubb

ARKEN ZOO

”Det här är sporten med ett leende”

Emma Svensson brinner för mondioring och är en av flera som har arbetat aktivt för att få in sporten i Sverige. Hittills har hon tävlat i elva VM och dömt tävlingar både i Sverige och utomlands.

TEXT KARIN WANDRELL

Mondioring betyder "världsring" och är en relativt ung skyddsform som består av lydnad, hopp och skydd. Hela programmet görs i ett sträck utan pauser under tävling. I Sverige kan man också välja att endast tävla i MRL (lydnadsmomenten) och MRLH (lydnads- och hoppmomenten).

– Vill man träna mondioring måste man verkligen vara beredd att jobba för kunskapen. Det ställer krav på att du har fantasi och kan tänka själv. Hur kan jag utmana min hund? Du måste hela tiden tänka nytt och det kräver energi och vilja, säger Emma Svensson.

Hennes eget hundintresse väcktes som 13-åring. Hon fick låna hundar av familjens vänner och tog bussen till Östhammars Brukshundklubb för att träna. Som 16-åring fick hon dispens för att utbilda sig till SBK-instruktör. Intresset för mondioring väcktes efter en artikel i en hundtidning 1999. Några år senare träffade hon Jonas Wallén från Enköpings Brukshundklubb som tränade mondioring och gick med i hans träningsgrupp.

–Vi gick med i AFBV (avelsföreningen

för belgisk vallhund) eftersom vi ville att mondioring skulle bli en officiell sport i Sverige. De stod bakom sporten och lade en motion om att göra mondioring officiell flera år i rad på SBK:s kongress. Sista gången gjorde Jonas Wallén en jättebra dragning och då fick vi äntligen ett ja.

Samtidigt som beslutet togs flyttade Emma till USA ett par år. Eftersom det saknades domarutbildningar för mondioring i Sverige valde hon att utbilda sig där. När sporten äntligen blev officiell 2016 fick hon sin certifiering överförd till Sverige. Utöver att döma tävlingar både hemma och utomlands har Emma även hunnit tävla i elva VM.

– Som bäst har jag vunnit VM för belgiska vallhundar i klass 2 och klass 3 på FMBB med min dåvarande hund Magi. I dag har jag en malinois som heter Khabib och vi har precis kommit till klass tre. Förhoppningen är att kunna tävla med honom i sommar.

Som domare upplever hon att kvaliteten på träningen har ökat enormt sedan starten. I dag finns det uppskattningsvis

runt 40–50 aktivt tränande och 20–30 aktivt tävlande.

– Vi har haft en stadig tillväxt. Problemet som med många skyddssporter är att det saknas figuranter. Du kan göra många grundövningar själv tillsammans med en kompis och sedan applicera det på en figurant. Det gör att de genuint intresserade blir kvar och de är bra hundförare. För mig är mondioring sporten med ett leende. Om du inte har en brukshund kan du tävla i lydnadsdelarna för att få mondioringandan och förstå tanken bakom. Vi behöver folk på lokalklubbsnivå också, jag tycker det är minst lika viktigt som att ha siktet inställt på VM. Och det är ju lite det SBK står för, att alla ska kunna träna, inte bara eliten. ●

Om Profilen

Namn: Emma Svensson.

Ålder: 44 år.

Bor: Västerås.

Familj: Man och två barn.

Hundar: Två malinois.

Instagram: Ringsport.se.

Här vill alla hjälpa till

Schäferhundklubben Vårgårda är ovanligt aktiv för att vara en liten klubb. Varje år arrangeras ett stort antal tävlingar och flera läger. Här ställer medlemmarna gärna upp och hjälper till när det behövs.

TEXT KARIN WANDRELL

SK Vårgårda, som ligger 6 mil norr om Göteborg, är en av landets äldsta lokalklubbar hos Svenska Schäferhundklubben. Den bildades 1994 med bröderna Håkan och Sune Karlsson i spetsen. Under årens lopp har klubben anordnat en mängd arrangemang, både stora och små. Bland annat nordiska mästerskapen i IPO och SSM utställning under tre år samt åtskilliga tävlingar, prov och utställningar.

Medlemmarna, som i dag är ett 50-tal, kommer till största delen från Göteborg, Borås, Trollhättan och Uddevalla, men även så långt bort som Örebrotrakten.

– Vi är relativt många för att vara en lokal schäferklubb, speciellt på en liten ort som Vårgårda. En anledning till att det fungerar så bra är att vi dels har verksamhet, dels att de flesta som är med är aktiva. Vi har sällan problem att få folk att hjälpa till som funktionärer och liknande fast de bor 15 mil bort. Jag tror det blir så för att man känner sig delaktig, säger ordförande Mona Djurfeldt som själv bor utanför Falköping.

Verksamheten är till stor del fokuserad på IGP, men det finns även de som tränar IGP-FH (ett spårprov som alltid arrangeras två dagar i rad) och tävlar i lydsklasserna och bruks. Klubben har

två tävlingsfiguranter inom IGP, en på gång inom svenskt skydd och ett flertal SBK-instruktörer.

– Just nu erbjuder vi framförallt söndagsträning med lydriad, skyddsarbete och spår. Eftersom våra medlemmar är så utspridda träffas och tränar en del i mindre grupper i veckorna. Vi har en Facebookgrupp där de kan hitta varandra och få med sig lite träningskompisar.

Under vår, sommar och höst är det aktivitet på klubben nästan varenda dag. Vi försöker också ha föreläsningar, provledarutbildningar och liknande, berättar Mona.

Arrangerar flera läger och tävlingar

Varje år anordnas ett skyddsläger där en figurant från Tjeckien deltar och klubben har även en känd sommartävling som >

Kul på träningsplan.

”Det är en positiv atmosfär, alla är öppna och välkomnande.”

pågår i tre dagar med både IGP-tävling, exteriörbeskrivning och BH-prov (beskrivning hund).

– Vi brukar ha ganska mycket publik på tävlingarna. De bara kommer av sig själva. När man är tillbaka från spåren på morgonen går det knappt att komma in på parkeringen. Det ger liksom ringar på vattnet, säger Mona. Vi har fått en del nya medlemmar också genom att de har varit här och tävlat.

Daniel Nilsson, sekreterare, tävlingsfigurant och träningsansvarig, håller med.

– Vissa klubbar har problem med hur de ska få folk att känna sig välkomna. Här är det nästan tvärtom. Vi får ju några nya emellanåt och ibland kan man känna att oj, jag har inte varit framme och pratat med dem, men det har andra gjort. Det går av sig självt och de kommer in i klubben direkt. Det är en positiv atmosfär, alla är öppna och välkomnande.

Som träningsansvarig är det Daniels jobb att ha koll på vilka som tränar skydd, att de är lämpliga och så vidare. Egen skyddsträning i små grupper tillåts inte utan alla ska delta i klubbens verksamhet.

– Lydnad och liknande kan man däremot träna på egen hand. Schäferklubben har specifikt sagt att det ska finnas en träningsansvarig, som antingen själv ska närvara vid träning eller ha gett okej till träna något inför en tävling eller

IGP är största grenen på klubben.

liknande. Det bidrar också till en viss sammanhållning. Du får inte de här små grupperna där det kan bli en massa fejder utan alla tränar tillsammans.

Medlemmarna gör klubben

Det finns även medlemmar som har andra brukshundraser som riesenschauzer, boxer och någon malinois och holländsk herdehund.

– Vi har haft det utrymmet så att säga, säger Mona. Förr var man kanske lite petigare med det där. Reglementet säger att ingen annan ras får gå före schäfer till exempel vid söndagsträningen. Men vi ser inte någon anledning att neka medlemmar med andra raser som tävlar.

I år kommer det att arrangeras både ett spårläger och ett skyddsläger i april och två spårläger i sommar. En medlem utbildar just nu spårläggare till FH-spåren och tanken är också att dra igång en provledarutbildning under året plus den vanliga tävlingsverksamheten.

– Vi har sex prov på våren och något liknande på hösten. Det handlar om IGP, IGP-FH och något DH-prov och avelskorning. Förra året tror jag vi hade 98 tävlingsspår och det kommer folk från hela landet för att vara med. Anledningen till att vi kan ha så många tävlingar är just att folk ställer upp. När vi skulle ha spårläggartutbildningen var det till exempel en medlem som bor i

Klubben har många långväga medlemmar som kommer för att träna, tävla och träffa nya hundkompisar.

Kumla som ville gå den och det var inget problem för henne att åka till Vårgårda för att lägga spår.

Utöver Daniel som ansvarar för tävling finns det även en liten FH-kommitté för FH-spåren eftersom de som håller på med sporten själva måste vara drivande och ta tag i det.

– Sedan ställer vi andra upp och lägger spår och är med på tävlingen. Vi har till exempel haft lydnessprov och svenskt skydd när medlemmar med det intresset har drivit det.

SK Vårgårda har också anordnat Boxer SM i många år och förra året höll klubben även i Riesenschnauzer SM och deras rasmästerskap. Klubben var även

”Du får inte de här små grupperna där det kan bli en massa fejder utan alla tränar tillsammans.”

teknisk arrangör på IGP SM i Borås för några år sedan och även Schäferklubbens SSM för utställning har gått i Vårgårda.

– Jag vill mest framhäva alla medlemmar som gör något, säger Daniel. Man skulle förmodligen inte tycka att det var så roligt om de inte var som de är. Det var någon som sa för ett tag sedan att det här är som att komma till brukshundklubben som det var förr. Här är alla delaktiga, men sedan har ju alla olika ambitioner. Någon kanske inte alls är tävlingsintresserad, någon har höga mål och så vidare, men alla är välkomna. Vi stänger inte ute någon utan stöttar dem i att lyckas med vad de vill och kan. Alla kan bidra på sitt sätt! ●

Mentalprov – för avelsarbete och rasutveckling

Inom SBK finns två mentalprov, MH och MT. Det främsta syftet med testerna är avelsuppföljning och avelsutvärdering. Naturligtvis är testresultaten intressanta även för vanliga hundägare och för de som planerar att köpa hund och söker efter vissa mentala egenskaper.

TEXT OCH FOTO ANNA PERSSON

Jan Gyllensten är ett känt namn i brukshundkretsar. Som hundförare inom polisen med fem egna tjänstehundar, varav fyra tävlade bruksprov i elitklass, har han under lång tid haft ena benet i polisens hundverksamhet och det andra i Svenska Brukshundklubben. Inom polisen har han även arbetat som utbildningsledare och lärare på Rikspolisstyrelsens hundutbildningar. I dag arbetar han med behovet av tjänstehundar till Polisregion Syd.

Jan har under lång tid varit engagerad i utvecklingen och genomförandet av polisens och SBK:s mentaltester och har en bestämd uppfattning i frågan.

– Vikten av SBK:s mentala prov kan inte understrykas tillräckligt många gånger! Kanske har vi blivit så vana vid våra mentalprov att vi glömmer hur bra och viktiga de faktiskt är. Med en av världens största databaser över

”Vikten av SBK:s mentala prov kan inte understrykas tillräckligt många gånger!”

mentalprov för hundar har vi tillgång till en verklig guldgruva för avelsarbete och rasutveckling.

Inom SBK finns två mentalprov: Mentalbeskrivning Hund (MH) för hundar mellan 12–18 månader, där testet beskriver hur hunden agerar i olika testsituationer. Mentaltest (MT) för hundar mellan 18–48 månader. Hunden bedöms av två domare utifrån ett poängsystem.

Det främsta syftet med testerna är avelsuppföljning och -utvärdering.

Naturligtvis är testresultaten intressanta även för vanliga hundägare och för de som planerar att köpa hund och söker efter vissa mentala egenskaper.

Testresultaten redovisas i SKKs databaser Hunddata och Avelsdata. Det är en omfattande och värdefull statistik, men det finns fallgropar och Jan vill uppmärksamma på några av dessa.

Förändringar över tid

Statistiken kan få ett försämrat jämförelsevärde om proven ändras över tid. Om en ändring inte fungerade särskilt bra och man ändrar igen, eller återgår till ett tidigare utförande, kan jämförelsematerial för flera generationer hundar gå förlorat.

Som exempel kan nämnas MT 2007, där Jan menar att vissa delar i testet visade sig vara inte helt genomtänkta.

– Utan att vara medveten om det fick hundens nerver och kamplust ombyt

betydelse för slutpoängen. I tidigare MT fram till och med 2006 påverkade nerverna resultatet med 35 procent och kamplusten med 14 procent. I MT2007 blev det för stort fokus på kamplusten, då inte mindre än 35 procent av poängen kopplades till den egenskapen och endast 16 procent till nervkonstitutionen. I MT 2017 och 2023 har det skett en återgång till föregående MT och i dag är återigen 35 procent kopplat till nerver och 14 procent till kamplust.

Välmotiverade genomtänkta förändringar kan givetvis vara berättigade, men det bör då göras en fotnot om när ändringar skett och vad dessa består av, så att detta noteras och kan beaktas i uppföljnings- och utvärderingsarbeten. Det är också viktigt att vidareutbilda domare, beskrivare och testledare vid varje förändring.

Dålig tillförlitlighet och presentation av resultaten

För att statistik ska ha bästa möjliga jämförelsevärde ska proven genomföras på samma sätt vid varje prov och för varje testad hund. Mentalbanor måste hålla en hög och jämn kvalitet vad gäller störningar, terräng och momentens placering i terrängen. Funktionärerna måste hålla sig till givna anvisningar. Här har en kvalitetsssäkring påbörjats inom SBK:s utskott för avel och hälsa.

I Hunddata redovisas MH-resultaten i siffror för varje delmoment, vilket gör det enkelt att följa hundens reaktioner. Men i Avelsdata redovisas resultaten i ett diagram med sammanvägda genomsnittssiffror för fem egenskapsgrupper: nyfikenhet/orädsla, aggressivitet, socialitet, jaktintresse och lekfullhet.

I momentet Överraskning beskrivs hundens reaktioner på en hastigt uppdykande overall samt dess förmåga att avreagera.

Dessa genomsnittssiffror kan medföra risker som rasklubbar och uppfödare bör vara medvetna om. Jan ger ett exempel:

– Om de fyra delbetygen i gruppen socialitet (kontakt/testledare; samarbete; hantering; kontakt/spöken) blir 5-2-2-5 så ger det ett snittbetyg på 3,5. Snittbetyget ligger alltså mittemellan 3 och 4, som de flesta rasklubbar anger som idealiska kryss i de sociala momenten. Men studerar man siffrorna var för sig så visar de att det kan finnas tydliga sociala betänkligheter hos den här hunden. Sammanvägningen ger en bild av hunden, medan siffrorna var för sig ger en helt annan.

Redovisningsmodellen utelämnar också en del viktig information. Aktivitetsnivån finns inte alls med i diagrammet, trots att det kan finnas en klar koppling till hundens nerver. Andra

viktiga delar så som skott och kvarstående intresse i moment 6 och 7 (overallen och skramlet) ingår inte heller i diagrammet. Detta innebär att om en hund exempelvis biter i overallen under de så kallade passeringarna efter undersökningsfasen, så kommer dessa bett inte med i redovisningen.

Statistik som inte används

Den största risken är ändå att uppfödare inte använder sig av den mentala statistiken i sitt avelsarbete. Jan är själv en stor förespråkare för avelsuppföljande statistik och menar att den är direkt avgörande för att kunna göra korrekta val i såväl avelsarbete som valpköpsfrågor. I arbetet med att hitta blivande polishundar lägger han mycket tid på att studera SKKs databaser.

– Genetik är svårt och det finns inga >

”Är den statistiska sannolikheten inte god nog för såväl tik som hanhund så är en parning inte aktuell.”

garantier. Men vi gör vad vi kan för att ta reda på om en påtänkt valp kan ha rätt förutsättningar att bli polishund. Här sker omfattande granskningar av många individer i flera led, det kan handla om 50–100 hundar innan beslut. Jag hoppas att alla brukshunduppfödare förstår hur viktigt det är att ta hänsyn till inte enbart föräldradjuret utan även kullsyskon och andra släktingar.

Samma förfarande gäller vid avelsfrågningar om polishundar.

– Vi tittar noga på både tik och hanhund och ställer oss frågan om det är sannolikt att kombinationen kommer att resultera i hundar som ligger över genomsnittet i rasen? Är den statistiska sannolikheten inte god nog för såväl tik som hanhund så är en parning inte aktuell.

Här är SBK:s mentala prov och tillgänglig statistik viktig. Ju fler hundar ur en aktuell släkt som ingår, desto bättre blir statistiken. Jans budskap till hundägare och uppfödare av brukshundraser är tydligt.

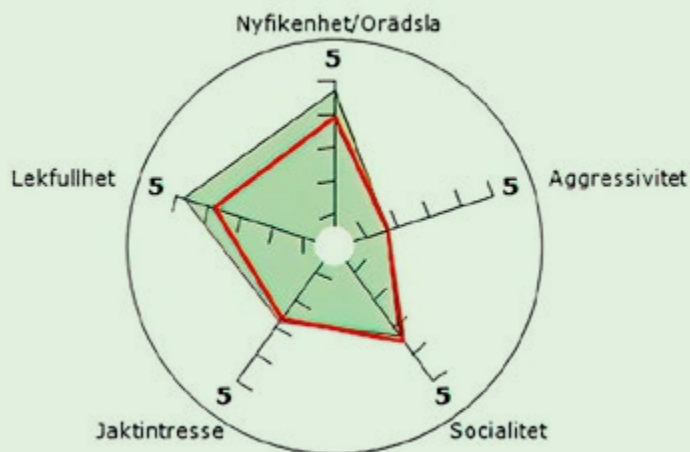
– Se till att mentalbeskriva era hundar! Nyckeln för en bra utveckling av avelsarbetet med våra brukshundraser handlar om kunskap, samarbete och att SBK:s rasklubbar går hand i hand i samma riktning, tillsammans med organisationens centrala nivåer på avelsområdet. ●

Nervkonstitution och kamplust

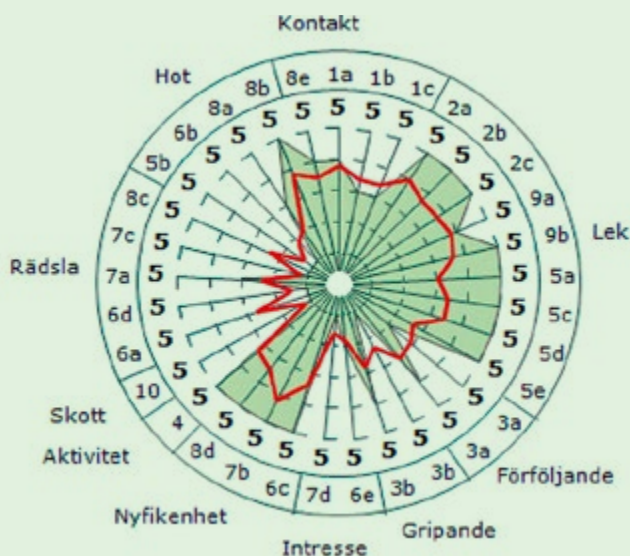
Nervkonstitution är förmågan att agera ändamålsenligt i förhållande till olika retningar i omgivningen. En hund med goda nerver behåller sitt lugn och blir inte stressad av yttre händelser.

Kamplusten kan beskrivas som hundens drivkraft eller motor för att utföra vissa arbetsuppgifter och tävlingsmoment. En brukshund ska givetvis ha en stark motor.

Egenskapsvärden

Faktiska värden

Diagram

Bilden visar skillnaderna i grafisk redovisning för en och samma hund mellan genomsnittliga egenskapsvärden från vissa moment i skapade egenskapsgrupper, jämfört med de faktiska värdena moment för moment i MH. Femhörningen (övre bilden) ger en bild av en hund som är bra och i vissa fall klart bättre än rasens genomsnitt (röda linjen). När vi däremot tittar i spindeldiagrammet (nedre bilden) ser vi att hunden har en 5:a på moment 4 (Aktivitet), vilket innebär oförmåga att koppla av i passivitet. Denna oförmåga kan vara ett klart indicium kopplat till hundens nervkonstitution, som i sin tur kan indikera förhöjda stressnivåer vilket få hundägare brukar uppfatta som positivt oavsett om det gäller hundens vardagsliv eller utbildning.

KALLELSE TILL KONGRESS 2024

Svenska Brukshundklubbens distrikt och rasklubbar kallas till 2024 års kongress.

Datum och tider:

25 maj kl. 10.00 - 16:00

26 maj kl. 10:00 - 14:00 (vid behov)

Plats:

Zoom och VotelT

ÅRETS KONGRESS GENOMFÖRS DIGITALT!

Inför kongressen genomförs två förberedande diskussionsforum den 7 och 14 maj.

I enlighet med Brukshundklubbens fokusområde hållbarhet distribueras kongresshandlingar digitalt.

www.brukshundklubben.se/kongress

90 SVENSK
KONTO INSAMLINGS
KONTROLL

GE BORT ETT FADDERSKAP

En present som gör skillnad.

WWF arbetar över hela världen för att skydda och bevara hotade arter och livsmiljöer. Vi strävar efter att bromsa klimatförändringarna och uppnå ett hållbart nyttjande av våra naturresurser, så att de ska räcka också till kommande generationer.

Att ge bort ett fadderskap är att stödja arbetet för en levande planet.

GE ETT FADDERSKAP

wwf.se/gefadderskap

Fralla med fräs i

Inget kan stoppa den franska bulldoggen Stumpan. Hon har tävlat i IPO-R, är uppe i mästartklass i rallylydnad, klass ett i lydnad och har gjort både BH-prov, BPH, MH och MT. Nästa mål är att tävla i de högre klasserna i IPO-R.

TEXT KARIN WANDRELL

Stumpan satsar hårt vad det än gäller.

Grybydals Mama Said med tilltalsnamnet Stumpan förvånar ständigt sin matte Jeanette Hedman genom att utan tvekan klara alla utmaningar som kommer i hennes väg. Hon är troligen den första franska bulldogg i såväl Sverige som Europa som har genomfört och klarat BH-provet (Behörighetsprov) som krävs för att få utöva IGP och IPO-R V.

– Jag är uppvuxen med jakthundar och brukshundar och har alltid haft schäfer själv. Tanken var att skaffa en sällskaps-hund som jag kunde ha i soffan, krama och skämma bort. Jag skulle ha en fjärtmaskin som det bara skulle gullas med, men sen insåg jag att frallor är ju rätt roliga. Jag upptäckte till min förvåning att det fanns ganska mycket kamplust och även lite motor i dem. Jag har anat det, för jag driver hunddagis, men de hundarna utvecklar man ju inte på samma sätt som en tävlingshund.

Sagt och gjort, Jeanette började leta och hittade först en omplacering som höll på att försöka eliminera sin familj, men tyvärr ville man ha lite för mycket betalt för en hund som slogs och orsakade blodbad hemma. Så jakten fortsatte. När hon en kväll såg en söt liten fransk

bulldogg på Kennel Grybydals hemsida, som sökte hem i Skåne med omnejd tänkte hon direkt att Stockholm måste ju ändå räknas dit.

– Jag hörde av mig och frågade lite snällt om hon kunde tänka sig att sälja valpen till mig. Anna-Lotta Eng funderade på saken, återkom, sa ja, och på det viset hamnade Stumpan hemma hos oss för fem år sedan. Hon fick hänga med på våra träningar och jag tror att hon var tio månader när vi tävlade första gången i startklass lydriad. Hon är så himla kul, det är ju verkligen en liten fjärtmaskin med humor.

BH-prov och IPO-R V

Men att träna en fransk bulldogg är inte som att träna en brukshund, snarare så långt ifrån man kan komma, menar Jeanette. Det gäller att vara otroligt uppfinningsrik eftersom det inte riktigt går att pressa dem igenom ett moment och förlita sig på hundens arbetslust, utan det gäller att väldigt tydligt visa och motivera varför de ska göra något. Man lurar inte en fralla.

– Men när de väl fattar grejen då sitter det verkligen. Jag tycker de är otroligt häftiga eftersom det är så lätt att skapa relationer med dem. Man är i en helt annan bubbla med den här typen av hund eftersom de har en högre social förmåga, man blir väldigt lätt mittpunkten och allt annat suddas ut. När man tränar jakthundar eller brukshundar, till exempel schäfer eller vorsther, behöver man många gånger vara noga med att anpassa gränssättningar och motivation i deras träning. Jag måste förmedla att jag är viktig och att hunden kommer att tjäna hur mycket som helst på att arbeta med mig. Men med en fralla behöver du aldrig bevisa något, säger Jeanette och fortsätter:

– Jag tror att många, liksom jag, har tagit för givet att det mest är en sällskapshund, men jag har fått äta upp mina ord. Nu har jag två, Stumpan och hennes dotter Vilja, och framförallt Stumpan har

Stolt vinnare tar emot sitt pris.

ju överbevisat alla mina fördomar. Vilja å sin sida är Stumpan i kvadrat, men lite mer som en schäfer energimässigt.

När en av Jeanettes bästa vänner var nervös inför ett BH-prov erbjöd hon sig genast att åka med och anmälde sig själv och Stumpan också. På inspelningen går det att höra hur publiken står och småfnissar sig igenom hela programmet.

– Det är ju festligt. Jag skrattar också när jag ser det, men hon blev godkänd. Vi började hålla på lite mer med rallylydriad, men det var mamma som fick upp mitt intresse för IPO-R. När de fick upp hinder och bana på min klubb, Schäferhundklubben Lövsättra, började vi träna lite, men jag tog det inte på så stort allvar. När klubben skulle arrangera prov tyckte mamma det var klart att jag skulle starta. >

IPO-R och IGP-FH

IPO-R är en internationell sport som har sitt ursprung i räddningshundverksamheten i Europa. När sporten först kom till Sverige var det ett krav att ha räddningshund för att kunna tävla, men i dag är alla hundar välkomna.

I Sverige kan man starta i grenarna spår, ytsök och ruinsök. Nybörjarklassen kallas V-klass och kan jämföras med appellklass inom bruks. Därefter kommer A-klass följt av den högsta klassen, B-klass. Lydnadsdelen ser likadan ut i alla grenar.

FH och IGP-FH är en provform med ett spårprov som alltid arrangeras i en respektive två dagar i rad.

”Det blåste så mycket att när hon kom upp på ena sträckan tog vinden henne så hon liksom flög iväg.”

Att greppa tunga apporter är inget problem för en motiverad Stumpan.

Jag har alltid spårat med mina hundar som aktivitet så hon drog med mig ut på spårfälten och sen satte vi igång.

Eftersom det både var ganska nära start och många nya moment som skulle läras in tänkte Jeanette direkt att det här går aldrig. Det är en fralla, hon behöver mer tid på sig, men Stumpan hade andra planer. På bara två veckor löste hon anskällning på figurant och figurantmarkering riktigt bra, olika hinder och tunnlar samt markering av nya apporter i form av vardagsföremål i spåret. När det väl var dags att spåra på tävlingen blåste det kuling och 17 sekundmeter som värst.

– Det blåste så mycket att när hon kom upp på ena sträckan tog vinden henne så hon liksom flög iväg. Men hon kämpade på. När hon på markeringsövningen drog ut i terrängen och upptäckte figuranten så började hon remma och for i backen med ansiktet först följt av en kullerbytta. Men hon landade på tassarna igen och fortsatte. Jag står och skrattar, domaren skrattar, provledaren skrattar och publiken likaså. Ingen kan hålla sig. Och det är precis som att hon bara, ja, men det här tillhör tävlingen. Jag var hundra procent

säker på att vi inte skulle bli godkända när vi anmälde oss, men hon fick 165 poäng av 200 som räckte till en liten bronsmedalj och hon slog familjens andra schäfer som också var med.

Välj hund med omsorg

För att kunna tävla i IGP-FH (ett spårprov som arrangeras i två dagar) krävs ett godkänt BH-prov och för att tävla i de högre klasserna i IPO-R måste man bli godkänd i V-klassen i respektive gren.

Stumpan har hittills klarat sitt BH-prov V-klass och förhoppningen är att kunna tävla i A-klassen till hösten vilket är ett ganska stort hopp spårmissigt.

– Men skam den som ger sig. Jag har ju aldrig trott att det ska gå, men hon överbevisar mig varje gång. Det vore coolt att testa ytsök också, men där kommer kanske Stumpans genetik vara till hennes nackdel för de är ju lite förarbundna. Att överhuvudtaget komma med en fransk bulldogg i tävlingssammanhang väcker väldigt mycket uppmärksamhet. Jag har många kompisar som tränar och det är rätt många som är intresserade av att skaffa

fralla nu och några som redan har gjort det. Men det gäller att välja rätt typ av hund, annars håller det tyvärr inte.

Många franska bulldoggar lider av andningsbesvär på grund av sin korta breda skalle och ett mycket kort nosparti, vilket tyvärr är något som premieras på utställningar. Jeanette har därför valt uppfödare med omsorg för att få hundar med ordentligt nosparti och raka ryggar. Hennes frallor orkar bära en IGP-apport och kan greppa och kampa med det mesta.

– Så länge det inte dyker upp sunda hundar på utställningarna kommer kulturen inte att förändras. Det är en av anledningarna till att jag fortfarande ställer ut mina. Stumpan blev andra bästa juniortik på hundmässan 2020, men då var det en utländsk domare som dömde. Jag driver företag inom hund och vi har bland annat ett rehab där vi ser frallor som kommer med deformerade ryggar och har svårt att andas. Det är fruktansvärt egentligen hur det kan se ut på insidan. Det är också en anledning till att jag ska ta ytterligare en kull på Stumpan mot sommaren eftersom hon är så sund som hon är. Och sen vill jag väldigt gärna ha en till bruksfralla efter henne också. ●

”Jag älskar att hjälpa andra”

Camilla Hjort är en av veteranerna på Svenska Brukshundklubbens förbundskansli. I 20 år har hon varit handläggare för prov & tävling och hjälpt tusentals medlemmar, klubbar och distrikt.

TEXT KARIN WANDRELL FOTO PRIVAT

Första gången Camilla Hjort kom i kontakt med brukshundklubben var 1988 när familjen hade skaffat sig en terveuren. Ganska snart blev hon övertalad att bli SBK-instruktör och hon håller fortfarande kurser av olika slag. I samma veva som hon blev uppsagd från jobbet på Ericsson i Nynäshamn fick hon nys om att SBK sökte personal till tjänstehundssidan. Hon sökte och fick jobbet, men efter ett år bytte hon till avdelningen prov & tävling.

– Jag är handläggare för utskott för prov & tävling. Jag hanterar deras möten, skriver protokollen och genomför beslut och liknande, och är också support för SBK tävling. Jag hjälper tävlande och arrangerar dagligdags. Vanligast just nu är nog att man inte förstått att gamla SBK tävling inte är i bruk längre och att inloggning sker på annan plats. Sedan har vi haft stora problem med lanseringen av det nya SBK tävling vilket inneburit att vi haft långa svarstider på sidan och att flera funktioner inte fungerar eller syns som de ska. När allt är klart - då tror vi att det blir riktigt bra.

I nya SBK tävling måste alla som ska tävla med en och samma hund ha ett eget tävlingskonto och sedan måste man dela hunden med varandra. Man kan inte längre lägga till flera förare på sitt tävlingskonto.

– Sedan är det naturligtvis en hel del tävlingsfrågor. Jag har hand om alla SBK-sporter förutom rallylydnad, lydnad och specialsök.: Innan du kan börja anmäla dig till tävlingar i nya SBK tävling måste du lägga in den hund du ska tävla med, ange vilken klubb du tävlar för och i vilka grenar du tävlar. Därefter kan du anmäla dig till tävling.:

Arrangörer behöver utse personer inom klubben som ska få uppdraget "ansvarig tävling" som läggs in i medlemsystemet Membercare av klubbens ordförande, kassör eller medlemshanterare innan de kan hantera tävlingar i nya SBK tävling.

Camilla hanterar även dispenser för förare. SBK har en bestämmelse som säger att alla som har problem med rörligheten eller liknande i skog och mark får generell dispens. Det behövs inget läkarintyg utan vill man ha en annan person som sköter spåret eller hundens påvisningar i sökret blir det genast beviljat.

– Om det är specifika ansökningar, till exempel om någon vill ha externa hjälpmedel som till exempel en käpp eller liknande, kan vi behöva skicka det vidare till den utskottsgrupp som fattar beslut för den sport det gäller. Vi försöker verkligen göra sporterna tillgängliga för så många som möjligt. Det ska inte spela någon roll om du har nedsatt rörelseförmåga.

För Camilla är det bästa med jobbet att

kunna hjälpa andra. Under årens lopp har hon fått ett stort kontaktnät och det hon inte kan svara på direkt tar hon snabbt reda på.

– Sen är det ju verkligen en bonus att man får ha hunden med sig på jobbet och att det är varierande arbetsuppgifter. Det är jättekul. Jag älskar att kunna hjälpa folk. Jag tycker det är stimulerande. Roligt. Och jag trivs fortfarande efter så många år! ●

Faktaruta

Namn: Camilla Hjort

Gör: Handläggare prov & tävling

Hund: Chippen, 6 år, en chodsky pes som tävlar bruks spår och förhoppningsvis även i monidoring framöver.

Nos för narkotika

Kriminalvårdens narkotikahundars jobb är att förhindra att droger kommer in på anstalter och häkten. Just nu utbildas fem nya hundförare för att senare ansluta sig till sina kollegor som finns över hela landet, från Ystad till Luleå.

TEXT KARIN WANDRELL FOTO STEFAN BOHLIN

”De är väldigt försiktiga. Vi lär dem en teknik så att de inte ska hoppa och klättra för mycket.”

I dag har Kriminalvården 46 anstalter med olika säkerhetsklassificering, där 1 är den högsta säkerhetsklassen och 3 är den lägsta. På anstalter, häkten och i frivård befinner sig varje dag mellan 9 000–10 000 klienter som har mer eller mindre uttalade problem med narkotika.

Narkotikahundens jobb är att förhindra att droger kommer in på anstalter och häkten. De söker på klienter efter permissioner och på besökare och spårar också upp narkotika som gömmts i bostadsrum, på avdelningar, i brev och paket, fordon eller utomhus.

– Problemet med droger går lite i vågor. Men vi ser att hundarna gör stor nytta både inne på anstalterna och preventivt. Vi hittar droger lite överallt, de är finurliga när det gäller att gömma dem, men en del kommer till exempel via posten. Det såg vi till exempel under covid-19 när det var besöks- och permis-sionsförbud. Vanligast är cannabis, men våra hundar tar betydligt fler droger än så, säger Camilla van Tol, nationell instruktör för sökhundsverksamheten inom kriminalvården.

Hundförarna jobbar nationellt, men med regionala uppdrag vilket innebär att de söker på de anstalter där det behövs.

– Om vi upptäcker att det är ett problem med till exempel positiva urinprov kan vi kalla dit fler hundar för att söka av större ytor. När ett verksamhetsställe inte har haft besök av hundar på ett tag brukar de hitta droger så vi gör stor skillnad, även om personalen också är duktig på att visitera, säger Camilla. Vid fynd blir det rapportering och eventuell polisanmälan beroende på var vi hittar droger någonstans och om det kan knytas till en person. Vi brukar säga att Kriminalvården söker gram, polisen kilon och tullen ton.

Många intagna tycker att det är lite kul när hundföraren kommer, men det finns förstås också de som inte alls

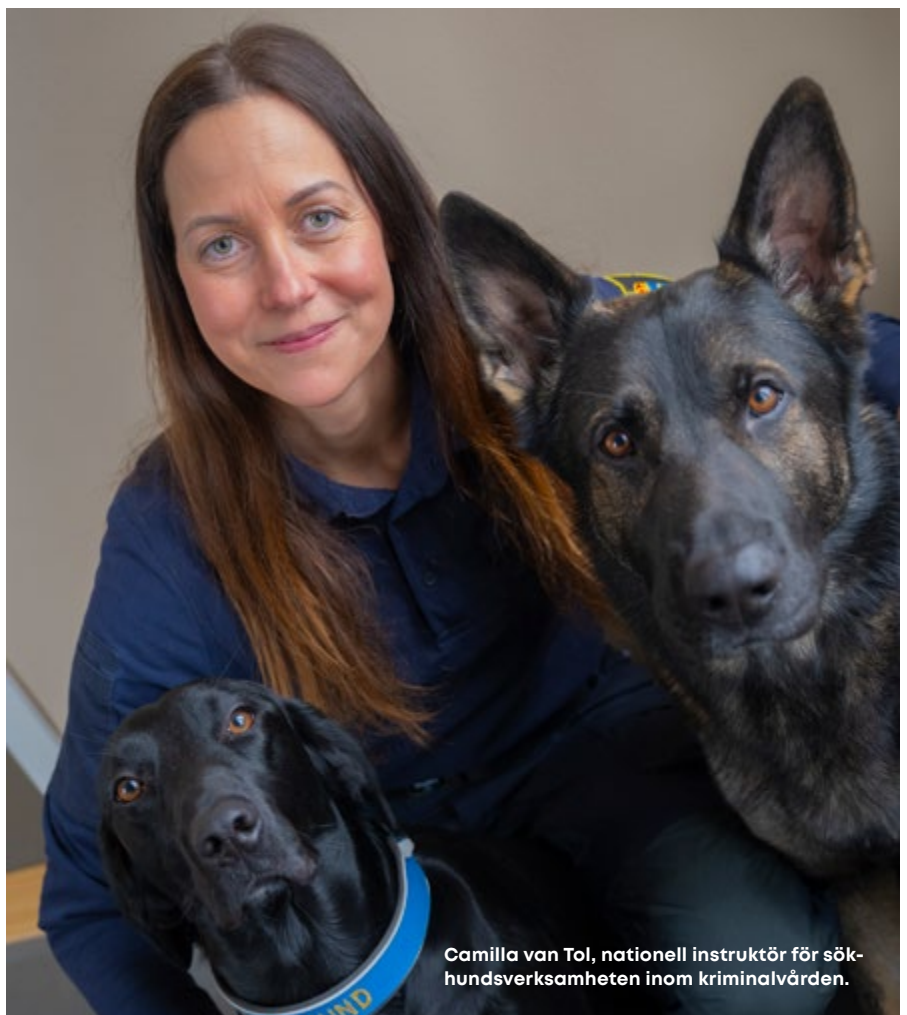
tycker om det.

– Vi har hundar som har råkat illa ut. Det har förekommit incidenter när de har preppat mat med skumgummi och häftstift för att skada hundarna så det gäller för hundföraren att vara väldigt vaksam, säger Camilla. Hundarna bryr sig inte, de söker ju oavsett, men hundföraren måste tänka till hur de ska arbeta.

Vissa besökare är väldigt hundrädda och tycker att det är jättejobbigt med personsök, medan andra förstår och tycker att det är bra. Det förekommer också att folk vänder direkt i dörren när

de ser hundföraren. Vid ett personsök får besökaren sätta sig på en pall efter att ha tagit av sig ytterkläder och skor och sedan söker hunden försiktigt runt om.

– De är väldigt försiktiga. Vi lär dem en teknik så att de inte ska hoppa och klättra för mycket. Oftast tar vi ett eller två varv beroende på hund. Det är kul med personsök och det är något jag inte har hållit på med tidigare, säger Camilla. Om hunden reagerar får man ta beslutet där och då. Personen får absolut inte komma in utan avlägsnas. Det kan också hända att polis tillkallas.

Camilla van Tol, nationell instruktör för sökhundsverksamheten inom kriminalvården.

"Titta, det är det här du ska söka efter".

Rekryterar internt och externt

Kriminalvården äger de flesta av hundarna, men det går även att ha egen hund om den klarar lämplighetstesterna och arbetsproven. Att hitta lämpliga hundar är svårt och för att lyckas har man ett nära samarbete med Polisen, Tullverket, Försvarmakten och även med privatpersoner.

–Vi söker ju lite olika typer av hundar. Våra hundförare kan till skillnad från exempelvis polisen, kontrollera miljön där vi jobbar och vi är också den enda myndighet som har personsök vilket kräver lite mer av hundarna. Vissa besökare är väldigt hundrädda och vi har också klienter som inte vill bli sökta på, så det gäller att hitta rätt individer. En bra sökhund är helt enkelt en bra sökhund.

Spaniel- och retrieverraser är vanligast, men det finns även malinois, schäfer och några blandraser. Hundarna ska ha mycket hög arbetslust, vara miljöstarka, öppna och tycka om människor. Det får heller inte vara för stora hundar, runt 25 kilo är lagom, eftersom bostadsutrymmena där de ska söka är små. Nu för tiden är det oftast våningssängar i rummen på grund av platsbrist. Då ska hundarna lyftas upp och ner vilket kan

vara tungt med en stor hund.

– Vi behöver verkligen allmänhetens hjälp att hitta lämpliga hundar, säger Camilla. Har man en hund hemma som man tror skulle passa är det bara att höra av sig till oss.

Hundförarna har tidigare enbart rekryterats internt, men förra året var första gången man även rekryterade externt för att bredda utbudet.

– På den här grundkursen har vi för första gången med två deltagare som inte är kriminalvårdsutbildade. Den ena har jobbat som väktare med hund och den andra på rekryteringen inom kriminalvården. De fick gå en fyra veckors kriminalvårdsutbildning för att det ska vara säkert för dem att vistas inne på anstalter, säger Camilla.

Hundförarutbildningen är upplagd i två veckors block och totalt tio veckor lång. Deltagarna får tydliga hemläxor som de ska jobba vidare med till nästa träff och sedan är det förstås många sökövningar. Väl hemma är det dags att lära sig själva hantverket, hur man jobbar med hund, tillsammans med mentorn i sin region, en hundförare som har jobbat ett tag.

– De får lära sig hur man lägger upp dagarna. Hur tänker vi här? Var letar vi?

Det är mycket detektivarbete. Man får vara en liten jägare och verkligen vilja hitta narkotika. Vi kan ha hur bra sökhundar som helst, men söker de på fel ställen kommer vi inte att hitta något, säger Camilla. De får också åka runt och träffa kollegor och chefer på de olika verksamhetsställena och självklart träna sina hundar. All inläring sker på röd kong, men sedan går vi snabbt in på olika typer av preparat.

Kriminalvården kvalitetssäkrar ekipagen varje år för att bibehålla kvaliteten och funktionskontroll av dressyren kan göras flera gånger per år av nationella instruktörer.

Ett riktigt hundjobb

Anneli Molin jobbade 1,5 år som rekryteringsspecialist inom kriminalvården innan hon sökte tjänsten som hundförare. Hon har vuxit upp med hund och har även tränat och tävlat med hund. För fyra veckor sedan flyttade Kriminalvårdens hund Pedro, en gul jaktlabrador, hem till henne så allt är fortfarande nytt.

– Det som lockade mig var chansen att få vara med och arbeta med hund dygnet runt. Det är verkligen drömmen för mig. Det viktigaste tycker jag är att man har

”Vi behöver verkligen allmänhetens hjälp att hitta lämpliga hundar.”

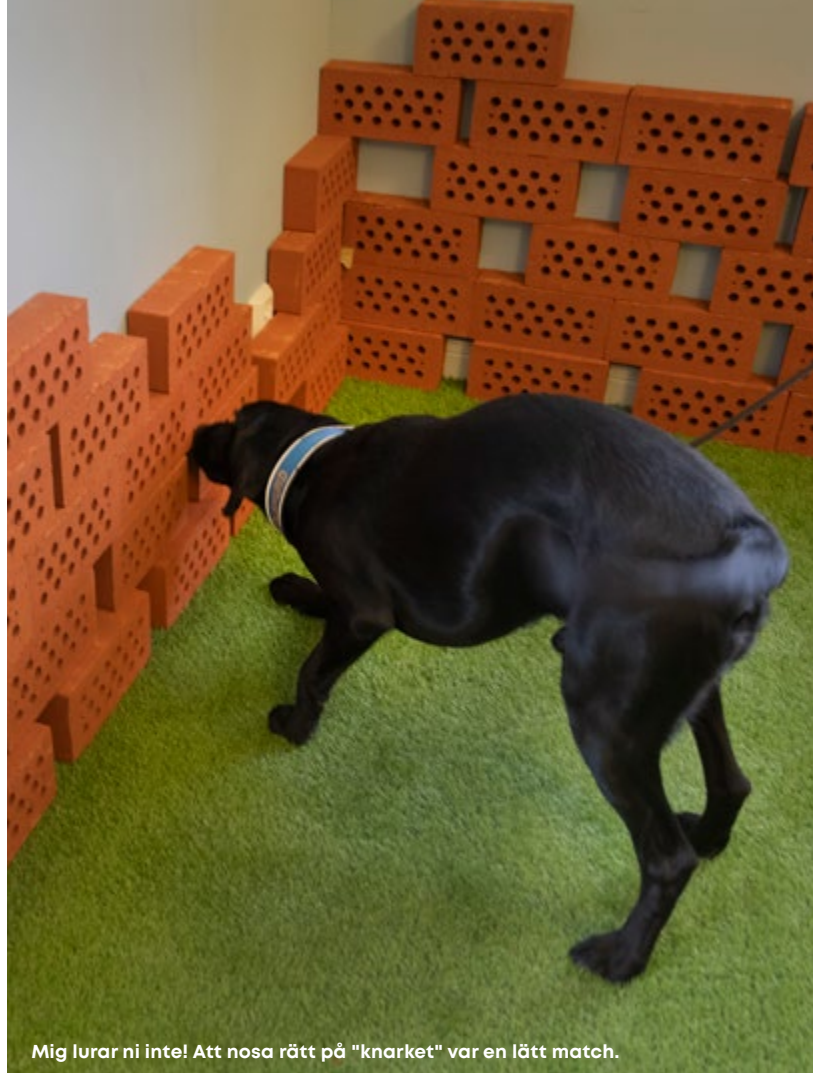
ett bra samarbete. Inte bara inom gruppen, utan också när vi är ute på verksamheterna. Vi ska både jobba i förebyggande syfte och operativt.

Under det första blocket har deltagarna gått igenom uppbyggnaden av utbildningen och vad de ska klara av vid certifiering. Men också praktiska moment som att hunden ska kunna sitta passivt, transport och hur de ska hoppa in och ut ur bilen.

– Vissa saker går såklart mycket lättare och andra får vi jobba lite mer med. Han har ju, som alla hundar här, ett enormt sökintresse. Man ser verkligen att han tycker det är roligt, men när det kommer till att sitta still när andra gör saker och det är störningar - där har vi nog en bit kvar. För att bli godkänd ska vi klara utbildningen, tjänstbarhetsprovet och certifieringen. Sen kan vi börja jobba på riktigt.

I rummet bredvid ska Catch, 2 år, en blandras från Norge, hitta en bit kong gömd i en tegelsten. När han börjar nosa hör man hur näsan arbetar. Han markerar genom att sitta still och vänta till dess hundföraren säger ”bra killen!” och blir belönad med att få leka med en kong. Överlycklig kastar han sig på golvet och rullar runt.

– De markerar passivt genom att sätta sig ner eller frysa till. Det är sällan vi hittar narkotika på ställen där det blir en snygg markering utan ofta är de väldigt diffusa. Hundarna jobbar cykliskt och sen är det upp till hundföraren att läsa sin hund som ska visa riktningen. Sedan får man ta hjälp att visitera av personalen, säger Camilla. Det ingår även i hundförarens uppgift att föreläsa om droger, drogproblematik och hur vi arbetar med hundarna på kriminalvårdsutbildningen. Men annars är det mycket frihet under ansvar som hundförare. Hundarna själva älskar det. De kommer glada till arbetet varje måndagsmorgon, jobbar stenhårt och lönen är en liten boll. ●

Mig lurar ni inte! Att nosa rätt på "knarket" var en lätt match.

Kongen klipps i småbitar och kokas för att sedan läggas på plats med pincett för att vara fri från människodoft när hundarna ska söka.

Årets SBK-hundar

Svenska Brukshundklubben utser varje år Årets SBK-hund för att främja tävlandet och lyfta duktiga ekipage. Här kan du läsa mer om årets vinnare.

TEXT KARIN WANDRELL

SBK:s Brukshund

Anna-Kerstin Svensson & Inka

Hur känns det att bli årets SBK Brukshund?

– Jag känner både glädje och stolthet över att ha fått förmånen att ha en hund med förmågan och viljan att prestera så fina resultat. Redan 2019 blev Inka årets spårhund endast 3,5 år gammal.

Hur har ni utvecklats som team?

– För att lyckas få höga resultat i olika tävlingar krävs att man har en genomarbetad hund som verkligen tycker det är roligt att jobba i de olika momenten. Det går inte utan en effektiv och strukturerad träning. För att nå det tränar vi tre dagar i veckan.

Jag kan bara tacka mina fina träningskompisar som framför allt går spår och vallar uppletande samt påpekar varje liten detalj som behöver justeras i de olika momenten.

Vilka mål har du för i år?

– Stora delar av året går åt till att förbereda oss inför årets tävlingar och SM där mina förhoppningar är att kunna prestera så bra som möjligt. Inka börjar bli till åren och därför kommer jag vara uppmärksam på när leder och muskler börjar bli stela. Efter SM blir det lugnare för henne träningsmässigt om det krävs. Hur det blir framöver får tiden utvisa. Men Inka är mer än en tävlingshund för mig.

SBK:s Patrull brukshund

Anna Brovell & Rapport's Tia

Hur känns det att bli Årets SBK-hund Patrull bruks?

– Fantastiskt kul och lite oväntat. Vi har precis börjat tävla i elit. Tre elitävlingar i tät följd som gick väldigt bra gjorde Tia till årets SBK-hund i patrull. De certen, och sommarens utställningsmerit, gjorde att hon även blev Svensk Brukschampion.

Hur har ni utvecklats som team?

– Vi har utvecklats massor. Jag försöker variera träningen och lägger ner mycket tid på fysisk träning och muskeluppbyggnad för att Tia ska hålla. Jag försöker också lägga

mycket tid på lydningen, och där har vi en del kvar att jobba på. Vi har utnyttjat de tävlingar som funnits för att utvecklas som ekipage tillsammans.

Vilka mål har du för i år?

– Största målet är att starta i vårt första Bruks SM i patrull. Det ser jag fram emot väldigt mycket. Målet är att skaffa mer erfarenhet och bli ett ännu mer sammansvetsat team på en större arena. Ett annat mål är att starta i elit spår. Det ska bli spännande att se vad vi tillsammans kan prestera i ytterligare en bruksgren.

SBK:s Mondioring hund

Sara Fröse Köhler & Daneskjold Plikta

Hur känns det att bli Årets SBK-hund Mondioring?

– Jättekul! Det bästa är att se att vår träning gett resultat på tävling och att sedan få vinna sätter guldkant på det hela.

Hur har ni utvecklats som team?

– Utöver att träna med vår träningsgrupp hemma har vi varit en del i Europa under året. Det gjorde att vi fick träna och tävla på flera olika platser, med flertalet duktiga figuranter och hundtränare. Något som var både inspirerande och utvecklande för oss båda.

Vilka mål har du för i år?

– Förra året, 2023, var Gretas sista år som tävlingshund, så när hon njuter av en välförtjänt pension så hoppas jag att unghunden Vectra tar steget ut på tävlingsbanorna senare i år.

SBK:s Sökhund

Hans Vestergren & Tonedo's Famous Otto

Hur känns det att bli Årets SBK-hund Sök?

– Fantastiskt kul, nu är det andra året i rad som vi blir det.

Hur har ni utvecklats som team?

– Både jag och Otto har blivit mer erfarna, och vi har också höjt vår "lägsta nivå".

Vilka mål har du för i år?

– Som alltid är det att nå pallen på Bruks SM, men det finns så många duktiga sökekipage som konkurrerar så lite tur och flyt måste man ha just dessa dagar för att lyckas.

FOTO: SÖREN TURESSON, NIT

SBK:s IPO-R-hund

Svante Olausson & Roghöjdens Jochi Fraendl

Hur känns det att bli Årets SBK-hund IPO-R?

– Vilken jättefin bekräftelse på all tid man lägger ner. Fantastiskt roligt!

Vi hade verkligen ett toppenår, där Jochi överträffade alla förväntningar och levererade på hög nivå hela året.

Hur har ni utvecklats som team?

– Det vi främst har utvecklat är jämnheten i söken. Men vi har även kunnat detaljträna lydnaden och det gav resultat i Danmark, där vi satte det perfekta lydnadsprogrammet.

Vilka mål har du för i år?

– Ett av målen är att fortsätta utveckla sökstrategin, vara lyhörd och anpassa mig efter hur Jochi känns för dagen. Huvudmålet är att njuta av tävling och träning tillsammans med min grymma hund. Om det sedan räcker till ytterligare ett VM skulle det såklart vara jätteroligt.

SBK:s Rallylydnadshund

Anette Björkman & Skärgårdslamm's Flipper

Hur känns det att bli Årets SBK-hund Rallylydnad?

– Jag är så stolt och glad över att Flipper och jag får denna utmärkelse, det kommer jag leva på länge.

Hur har ni utvecklats som team?

– Flipper blev min räddning då jag förlorade båda mina föräldrar 2023. Så tacksam att jag har Flipper och hundsporten för att kunna fokusera på annat än sorg.

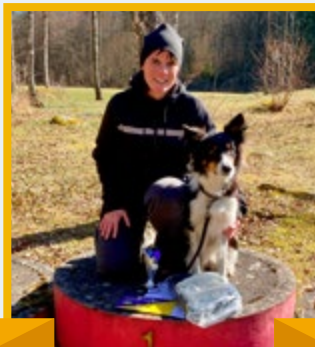
Vilka mål har du för i år?

– Vi behöver först och främst komma i gång med kontinuerlig träning då vi har haft en lång vintervila. Sen hoppas jag att vi båda håller oss friska så vi kan starta på SM 2024.

Mer info

- Monica Schneider Clasén vann SBK Rapporthund
- I år utsågs ingen SBK:s Lydnadshund. Listan över alla årets SBK-hundar hittar du på brukshundklubben.se

SBK:s Spårhund

Madelene Olofsson & Tonedo's Famous O'Kellie

Hur känns det att bli Årets SBK-hund Spår?

– Det känns fantastiskt roligt och jag är så stolt. Kellie har under 2023 presterat bäst av alla hundar i alla bruksgrenar, med ett snitt på 627,7 poäng på fem tävlingar. Kellie är bara 4 år, men har redan tävlat två SM och vunnit 17 cert. Det har varit ett fantastiskt år för oss och det är en ära att få träna och tävla en hund som Kellie.

Hur har ni utvecklats som team under året?

– Vi har tävlat en del runt om i Sverige för att få erfarenhet och tävlingsvana. Vi utvecklas hela tiden

tillsammans och variation och nya utmaningar har stärkt oss som team. Framgångsfaktorer för att lyckas är bland annat att skapa rätt förutsättningar för sin hund, vara schysst och rättvis, då får man en glad hund som gör sitt bästa. Kellie är min bästa vän både på och utanför träningsplanen.

Vilka mål har du för i år?

– Jag och Kellie fortsätter såklart att träna, tävla och ha kul tillsammans. Som det ser ut nu är vi redan inkvalade till årets SM i Leksand. Vi är även på gång att flytta till en ny gård, där vi får nya möjligheter att utvecklas inom både bruks- och vallhundsträning.

SBK:s Skyddshund

Catrin Englund & Buzzkills Box

Hur känns det att bli Årets SBK-hund i skydd?

– Jag och Buzzkills Box är jättegglada över att vi blev tilldelade utmärkelsen för vårt skyddstävlingår 2023. Det känns som ett kvitto på att det vi gör

fungerar, men även roligt att en del av våra mål nu är uppfyllda.

Hur har ni utvecklats som team?

– Box är en 5-årig busig mallehane med hjärtat på rätt ställe och under 2023 har han utvecklats otroligt mycket och vi har landat i att ha en hög lägstanivå. Skyddet handlar om att få till alla delar på samma dag. Det är en gren som passar Box bra och vi har verkligen varit ett team. Jag älskar att vi nått känslan av att vara ett under en tävlingsdag.

Vilka mål har du för i år?

– Box och jag har som mål att fysträna en hel del och hålla kroppen i form fram till SM i skydd i augusti, men vi planerar även att ha roligt och tävla i andra bruksgrenar och försöka ta ett cert eller två.

Ett ännu starkare SBK – alla kan bidra!

Jag vill börja med att rikta ett varmt tack till de representanter för SBK:s rasklubbar, distrikt och utskott som deltog vid årets organisationskonferens i februari. Det var ett omfattande program som ställde krav på engagemang från samtliga deltagare och ni svarade verkligen upp på detta. Som förbundsordförande var det en stor glädje att se den entusiasm och positiva energi som präglade diskussioner och samtal, såväl under konferensprogrammet som vid informella samtal under helgen.

Jag vill också tacka mina kollegor i förbundsstyrelsen, vår nya generalsekreterare samt våra tjänstemän på kansliet för god planering och fint genomförande av konferensen.

Som vi utlovade kommer resultatet från organisationskonferensen nu att bearbetas och bilda grund för det kommande framtidsarbetet inom förbundsstyrelsen och i samverkan med samtliga klubbar. Ett sätt för förbundsstyrelsen att ta hand om alla kloka synpunkter är inom ramen för verksamhetsplanen som sedan kommer till kongressen för beslut. Det arbetet pågår i skrivande stund.

Viktigt är att alla medlemmar bereds möjlighet att bidra till SBK:s framtid! Det finns så mycket klokskap och engagemang i föreningen och det vill vi naturligtvis ta tillvara. Min ambition är att årets organisationskonferens ska lämna tydliga avtryck i vårt gemensamma arbete för ett ännu starkare SBK.

Vad som inte är lika positivt är att det under 2023 har varit svårt att få en bild av organisa-

tionens ekonomiska läge, något som distrikt och rasklubbar har efterfrågat under flera år. När det nu äntligen blivit möjligt att påbörja en översyn av ekonomin så visade det sig

tyvärr att den ekonomiska situationen är sämre än vad vi hade kunnat förutspå. Det handlar bland annat om stora kostnader för upphandlingar och konsulter vid införande av system för medlemshantering, SBK-tävling och ekonomi. Innebörden i detta

är att vi nu har den tråkiga uppgiften att försöka begränsa utgifterna inför kommande år. Hur detta ska gå till är en angelägen fråga som vi får återkomma till. Just nu pågår en ingående översyn av det ekonomiska läget, i syfte att skapa en stabil ekonomisk förvaltning och en effektiv resurshantering.

Men låt mig avsluta i samma positiva tongångar som jag började. Vi har en fantastisk organisation med en stimulerande verksamhetsbredd som engagerar ett stort antal medlemmar. Jag är övertygad om att vi har all anledning att se positivt på framtiden! ●

”Viktigt är att alla medlemmar bereds möjlighet att bidra till SBK:s framtid!”

Christer Erixon
Förbundsordförande
Svenska Brukshundklubben

Bozz sprider glädje bland de boende

Annette Lindén och hennes schäfer Bixbon´s Ozcar Bozz, 4 år, har varit ett licensierat vårdhundsteam i drygt 1,5 år. Tillsammans sprider de glädje på demensboendet i Höör, där Annette arbetar som specialistundersköterska.

TEXT KARIN WANDRELL FOTO PRIVAT

Annette Lindén har alltid varit intresserad av hund och haft hund. När hon läste till specialistundersköterska väcktes intresset för vårdhund eftersom flera vetenskapliga studier visar att det har en positiv effekt på personer med demenssjukdom.

– Några hälsoeffekter som ett vårdhundsteam kan bidra med är minskad oro och ångest, sänkt blodtryck och puls, ökad motivation och fysisk aktivitet. Att få träffa en vårdhund kan ge en ökad känsla av social gemenskap, det förbättrar också långtids- och korttidsminnet, grov- och finmotoriken och balans och rörlighet. Många vill inte vara med på aktiviteter, men om Bozz är där så vill de.

När barnen blev stora ville Annette, som är medlem i Hörby Brukshundklubb, ha en brukshund och valet föll på en schäfer. Tillsammans tränar de sök och tävlar i lydriad och nosework.

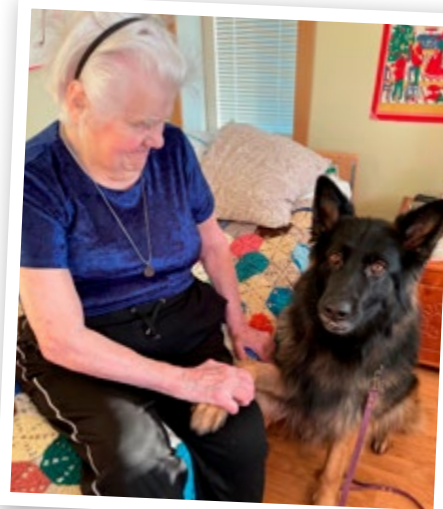
– När Bozz var runt ett halvår tänkte jag att han nog skulle passa som vårdhund. Han är trygg och stabil, inte stirrig eller översocial utan bara precis sådär

lagom trevlig, lugn och vänlig.

För att få gå en utbildning måste föraren ha vårdutbildning. SIS (Swedish Standard Institute) tog 2012 fram en nationell standard specifikt för vårdhundar. Där definieras begreppet vårdhund och den utbildning som vårdhunden och dess förare ska ha för att få certifieras som vårdhundsekipage.

I Annettes fall skedde utbildningen på distans hos en privat aktör och bestod av litteraturstudier, hundträning/klickerträning, praktik 50 timmar, rapport och analys av praktiken och till sist licensiering vid ett avslutande besök under praktikperioden av den utsedda mentorn.

– Själva praktiken var på min arbetsplats. Jag började med att vänja honom vid miljön. På ett boende är det annorlunda dofter och mycket folk som springer fram och tillbaka. Han har fått åka hiss, gå i trappor och bara vara med så att han känner sig trygg. Inför praktiken informerade jag alla på ett personalmöte om vad som gäller. När han har sitt tjänstetäcke på får ingen röra honom. Vi blev färdigutbildade i augusti 2022 och i

Bozz sprider glädje när han kommer på besök.

dag brukar Bozz jobba en timme i taget två, tre dagar i veckan.

Längtar efter Bozz

Det bor 29 personer uppdelade på fyra avdelningar på boendet och Annette brukar ha aktiviteter för två avdelningar i taget. Bozz har bland annat lärt sig att lägga huvudet i knät på de boende så att de kan klappa honom. Han kan också

Bozz deltar självklart i de olika aktiviteterna, något som uppskattas mycket av de boende. Efteråt finns det tid att kela och sprida värme.

lägga hakan i handen på dem och då blir det lite gymnastik också i och med att han trycker ut handen så att den boende får känna tyngden av hans huvud.

– Jag tänkte först att de kanske skulle vara lite rädda eftersom det är en stor hund. Nu är han långhårig så han ser ju väldigt vänlig och gosig ut. Men alla äldre här har en igenkänningsfaktor med schäfer. Har de inte haft en själva så har deras föräldrar haft det på gården. Jag säger alltid till personalen att bara ta med de som verkligen tycker om hundar och inte är rädda. Kan de inte uttrycka sig får de kanske vara med på avstånd först så att man ser att det fungerar.

En aktivitet kan till exempel bestå av sittgympa och då får Bozz snurra fram siffror med tasserna på ett hjul där varje siffra står för en övning. Det tycker de boende är roligt och får de träningsvärk efteråt kan de skylla på Bozz. En annan aktivitet som är väldigt populär är bowling. När det är Bozz tur ligger det en godis bland kägglorna och sedan får han springa fram och välta dem.

– Vi tävlar om vem som kan välta flest

så det är jätteroligt. Sedan brukar vi alltid spela ett hundspel. Då lägger vi till exempel godis under en mugg som Bozz ska lyfta upp för att kunna ta. Vi avslutar alltid med att han hälsar på dem för de vill ju klappa och kela och ge honom godis. Då går han laget runt och lägger huvudet i knät. Jag är alltid nära och han har alltid halsband och koppel på så att jag kan snabbt gripa in vid behov.

Väcker upp minnen

Annette brukar alltid fota när hon har en aktivitet, antingen bara Bozz eller Bozz tillsammans med de boende. Sedan skriver hon ut och laminerar bilderna och numera är det många som har väggarna fulla av bilder på Bozz.

– Vi hade till exempel en kvinna som knappt rörde en min och bara svarade ja eller nej om man frågade något, men när hon såg Bozz sken hon upp. När personalen frågade om hon visste vad det var för en hund svarade hon direkt schäfer. Sedan klappade hon honom och sa putte, putte, putte. Jag tänkte att hon kanske hade haft en hund som hette Putte och

sen kunde man prata lite med henne om det. Dagen efter låg hon och vilade och hon brukade inte vilja stiga upp. När personalen frågade om hon ville träffa hunden satte hon sig själv upp i sängen för det ville hon. Då blir man ju glad i hjärtat, säger Annette.

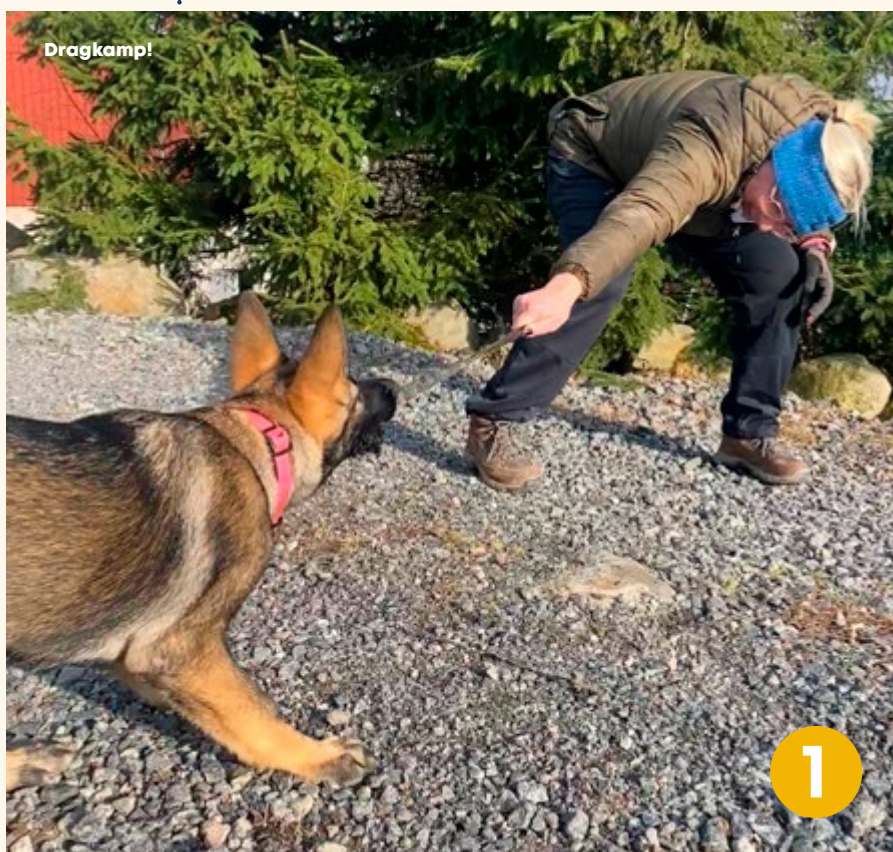
Om en boende är väldigt orolig kan personalen göra en så kallad BPSD-skattning (beteendemässiga och psykiska symtom vid demens) där vårdhund kan vara en åtgärd.

– Då besöker vi personen i dess lägenhet. Antingen sitter vi och pratar och då är Bozz bara med eller så kan de få göra lite övningar med honom, som att sitta, ligga och ge godis. Då brukar de bli lugnare. Jag har själv bekostat min utbildning eftersom jag brinner för det här och tycker att det är jätteroligt. Men i den bästa av världar skulle jag ha haft en vårdhundstjänst. Då hade vi kunnat besöka alla särskilda boenden i Höörs kommun. Men det kanske kommer så småningom. Bozz själv älskar sitt jobb, det är det bästa han vet. När jag kör hit ylar han i bilen av förväntan! ●

Kampa & leka

Mycket av moment och tävlingsträningens inlärnin g bygger vi på och runt lek. Men vi använder också leken för att skapa regler och ställa krav. Det är det bästa sättet att höja drift och vilja i arbetet. Har man det så får man både den mentala och fysiska uthålligheten som bonus.

TEXT MADELENE DAHLGREN

1 Jaga, gripa, hålla fast

Det kan vara bra att börja med lite inslag av jaktlek med den lilla valpen. Då fungerar det bäst med en mjuk, bitvänlig leksak, till exempel en trasa som man sätter fast i ett cirka 1–1,5 meter långt snöre. Eller någon variant av ”ronny råtta”. Ni vet, pälsduttar som finns med eller utan expander i olika längder. Vill man öka jaktdriften, snabbheten och gripandet så kan man använda sig av en flirtpool/fiskespö. Då får man även ut trasan en bit ifrån sig vilket kan vara bra för att undvika att belasta/hämman valpen genom att ha sin förare nära sig.

2 Lek nära föraren

När valpen fått utveckla jaktleken och är duktig på att jaga, bita/gripa så kan man börja leka närmare och mer socialt. Jag brukar klappa, putta och berömma. De får vinna om de tillkämpar sig bakåt och inte bara dansar med. Det är viktigt att man vågar utmana så de får växa av leken, den hund som inte engagerar sig leker inte. Då är leken ingen belöning utan ett pausinslag i bästa fall, en lyd nadsövning i sämsta fall. Mitt bästa tips är att kampa lugnt med jämna fasta drag från sida till sida, hunden ska ha alla fyra tassarna i marken. Tuggar hunden hela tiden i leksaken, ta i mera. Men ryck inte utan dra hårdare.

Klappa, putta och berömma.

3 Komma tillbaka och leka igen

Det är viktigt att valpen lär sig att komma tillbaka och lämna av leksaken, för att få till en effektiv träning. Det kan den göra för att få fortsätta leka, få en ny övning eller byta mot något gott. Här får man prova sig fram och balansera upp intensiteten i leken för att inte bygga frustration eller för hög stress.

- Ljudar i stress – bära mera och hålla fast/stilla.
- Oengagerad i bettet – jaga mera.
- Frustration i bettet – jaga och bära mera. Kampa mindre.

Det är viktigt att valpen lär sig att komma tillbaka och lämna av leksaken

Jag leker ofta med koppel på i början, låter hunden jaga, vinna, kampa med mig och sedan få vinst genom att jag släpper leksaken och springer med hunden så den får bära den. Därifrån kallar jag in och backar bort från hunden, jag kan om det behövs även använda mig av kopplet och nagga lite i det om hunden inte kommer mot mig.

Här fortsätter leken, vi kampar igen och jag kan be hunden hålla leksaken stilla någon sekund för att ge vinst och för att springa ett varv till. När jag springer med hunden undviker jag att lära den att hålla sig för långt ifrån mig, mosa ner leksaken i backen, stanna och tugga, ruska en bit ifrån mig eller springa och bolla runt den i luften för sig själv. Vissa raser och individer har mer tendens till de här beteendena än andra.

När hunden blir större kan man, om det behövs, övergå till en lina eller ett flexikoppel. Då kanske man bara behöver påminna genom att nagga lite i linan om svängarna blir för stora. Det är skönt att inte behöva oroa sig för att hunden drar till en annan kommun om jag belönar den under träning på brukshundsklubben.

4 Loss

Problem med släppandet kommer att påverka all annan träning och troligtvis även din och hundens relation. Jag börjar med loss redan med den lilla valpen vid jakt efter trasan i snöret och jobbar med byte av godis. Har jag en hund som ogärna vill släppa, tar jag oftare loss den och låter leken återupptas. För hunden ska loss inte betyda att jag som förare

Loss!

vann bytet, utan vara en del av leken. Ingen vinner eller förlorar utan leken fortsätter, det ska vara positivt att släppa.

Det kan vara bra att träna loss med många olika typer av leksaker på många olika ställen. Det finns skillnader mellan individer och raser när det gäller hur lätt eller svårt det kan vara att släppa ett byte som man kämpat sig till. Jag tycker att man ska vara försiktig att gå in för snabbt i konflikt vad gäller loss. Men det är självklart en regel som hunden måste följa.

Tyvänn ser man ofta att det är en återkommande konflikt vid avsluten av belöningen när hunden ska släppa. Då tappar belöningen sitt värde ganska snabbt och man går in i nästa övning ur en konflikt i stället för en positiv förstärkning.

Får man problem så analysera varför och i vilket sammanhang det uppstår, behöver man korrigera planera hur det ska gå till. Är du osäker be en duktig hundförare du litar på att titta och komma med förslag på åtgärd eller förändring i träningen. Det kan också vara bra att filma din träning, ofta kan man hitta orsaken i sin kroppshållning eller upplägget av övningen när man tittar i lugn och ro.

Externa belöningar

Med en hund som gillar att leka kan man ställa krav runt leksaken och förklara så att hunden förstår ekvationen "du gör - du får" då blir även kravställningen positiv.

Man kan utmana hunden runt leksaken för att träna stadga och fokus på kommando och uppgift. Har man som mål att träna skyddsarbete i framtiden, så är många övningar med extern belöning lätta att överföra till skyddslydnaden. ●

Film på träningstips!

Kolla in ett träningstips i rörlig form genom att skanna QR-koden!

En lyckad organisationskonferens

Första helgen i februari var det återigen dags för distrikten, rasklubbarna, utskotten, förbundsstyrelsen och delar av förbundskansliet att samlas på organisationskonferens. Temat för 2024 års konferens, "Svenska Brukshundklubben i framtiden", togs på största allvar.

TEXT MATS JANSON

Större delen av organisationskonferensen, som gick av stapeln på Radisson Blu Arlandia Hotel, ägnades åt gruppdiskussioner på teman som identitet, uppdrag samt Svenska Brukshundklubbens viktigaste frågor och handlingsvägar framåt.

Utöver frågorna med koppling till årets tema följdes målen upp som sattes för 2023. Här ingick bland annat hållbarhet, avelsansvar, brukshundklubben som en frisk och sund organisation och som frivillig försvarsorganisation samt målet för samhällsnyttiga hundar.

Mål som nåtts och mål som behöver nås

Bland de mål som ansågs ha uppfyllts inom både tidplan och budget nämndes att:

- utveckla och implementera struktur för att digitalisera utbildning för hundägare, instruktörer och funktionärer.
- genomföra kompetenshöjande utbildningar för uppfödare, funktionärer och medlemmar inom mentalitet, hälsa och avel.

- genomföra uppdrag att prova och bedöma arbetsförmågan genom nya provformer som avelsutvärderande instrument.
- hitta samarbetsformer och möjligheter för ungdomar i Brukshundklubbens verksamhet.
- säkerställa att uppdraget som frivillig försvarsorganisation genomfördes. SBK har informerat, utbildat och rekryterat utifrån uppdragsgivares krav.
- tillgodose behovet för mentalbeskrivningar av avelshundar för Försvarsmaktens Hundenhet.
- utveckla assistanshundsverksamheten för att säkra tillgång till samhällsnyttiga hundar.

Bland de mål som inte nåddes i tid eller enligt budget återfanns framför allt organisationsmål såsom att implementera Brukshundklubbens värdegrund i hela organisationen samt att utveckla och stärka dialogen mellan utskott, rasklubbar och distrikt i syfte att möta behoven från distrikt och rasklubbar. Även

vidareutbildning och nyrekrytering av förenings-coacher har försenats.

Inspiration från ett proffs

Som moderator och inspiratörsföreläsare hade man anlitat Gunnar Wallin från Lyhra, en byrå som erbjuder lednings- och förändringstöd till organisationer med komplexa uppdrag och där mänskliga relationer och förhållningssätt är viktiga framgångsfaktorer. Med avstamp i Svenska Brukshundklubbens utmaningar kretsade samtalen kring stabilitet och sammanhållning, konkurrensen från kommersiella aktörer, den digitala utvecklingen, bristen på ideellt engagemang och vikten av förnyring i organisationen.

Förbundsstyrelsen lovade att ta med sig samtliga deltagares inspel i sitt arbete med verksamhetsplanen som beslutas på kongressen i maj.

Organisationskonferensen fick också information om att arbete pågår med bokslutet och att föreningen bedöms göra ett negativt resultat, bland annat på grund av kostnader kopplat till föregående års revision och implementering av nya stödsystem.

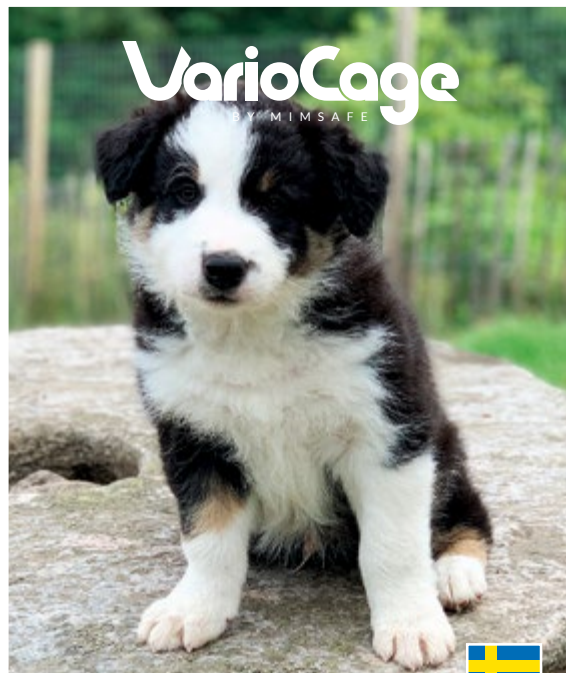
Rapport från förbundsstyrelsens möte

Den nya förbundsstyrelsen sammanträdde fysiskt för första gången den 2 februari, efter inval av nya personer på extrakongressen i december. Förbundsstyrelsen fick ta del av en ekonomisk rapport och en första bedömning av resultatet för 2023. Karin Sejnell valdes till sammankallande för beredningsgruppen disciplin, och Monika Eriksson som ledamot i beredningsgruppen. Förbundsstyrelsen verkställde kongressens beslut om ett PG bruks, som får i uppdrag att genomlysna bruksproven och löpanne komma med förslag. Arbetet med motionssvar påbörjades. Nästa förbundsstyrelsesammanträde är första helgen i mars, och då ligger fokus på att besluta om alla kongresshandlingar.

Ny styrelse och vd för Brukshundservice

Svenska Brukshundklubbens servicebolag Brukshundservice har fått en ny styrelse. Ny ordförande är Lennart Larsson. Nya ledamöter är Annika Hansson, Monica Eriksson, Göte Karlsson, Pii Nora och Camilla Rönnqvist. Ulrika Norell har avgått från rollen som interim vd för bolaget och det blir generalsekreterare Helene Öberg som går in som vd för bolaget, parallellt med sitt nuvarande uppdrag.

Utvärderingen visar att årets organisationskonferens var uppskattad. ●

NÄR EN TRYGG RESA
BETYDER ALLT

MIMsafes produkter är skapade med kärlek och omsorg för djuren. För oss är det självklart att alla i bilen reser säkert. Även den som har sin plats längst bak i bilen. Fundera en stund. Vi tror att du tänker likadant som vi.

www.mimsafe.com

”Saffran är sjukt stark och har mycket driv.”

Laddad för patrullhund

Hur är det att ta emot en hund som en fodervärd fostrat som valp? Camilla Börlin fick "sin" Saffran i september. Nu längtar de efter att komma igång med patrullhundsutbildningen.

TEXT YASEMIN BAYRAMOGLU FOTO NILS-PETTER NILSSON

Varje år tar hundavelsstationen i Sollefteå fram 35–40 kullar med schäfervalpar som är tänkta att gå in i tjänst hos såväl Försvarsmakten som Polisen, så kallade FM-hundar. En del av hundarna blir även patrullhundar inom Hemvärnet.

Men utbildningen börjar inte förrän hundarna är 1,5 år gamla. Därför kan man som privatperson ansöka om att bli fodervärd och fostra hunden under valptiden.

Som hundförare kan man i stället ansöka om att få ta emot en FM-hund och utbilda till patrullhund. En av de stora utmaningarna då är förstås att börja arbeta med en hund som någon annan fostrat.

En som gjort det förhållandevis nyligen är Camilla Börlin i Vendelsö söder om Stockholm, som fick ta emot schäfern Saffran i september.

Hennes resa är speciell. Inte så mycket för att hon fått ta emot en FM-hund utan någon tidigare erfarenhet från Hemvärnet, utan för att hon själv varit fodervärd och vet exakt hur det känns att lämna ifrån sig en unghund.

Vi backar bandet lite. För Camilla har livet präglats av en lång längtan efter

hund. Först var det föräldrarna som inte ville, senare var det många resor i jobbet som kom i vägen.

Men 2017 hade Camilla kommit till punkten att nu ville hon verkligen ha hund. Kunde de anmäla sig för att bli fodervärdar för att testa hundlivet innan de bestämde sig fullt ut?

”Jag har drömt om att bli hundförare hos polisen.”

Maken, som inte alls var såld på tanken om hund, sa ”skriv ett brev du, men du kommer aldrig att bli godkänd”. Han trodde att det fortfarande var för knepigt att få ihop arbete och fritid.

Men så fel han hade! Sedan dess har familjen fostrat fem labradorer och blivande ledarhundar i hemmet i Vendelsö i Stockholm. Och hundintresset har bara fortsatt växa – men nu hos hela familjen. Liksom längtan efter en hund att

behålla. För Camilla har även tanken på att jobba med hundar på heltid vuxit.

– Jag har drömt om att bli hundförare hos polisen. Men då måste jag först komma in på polisskolan, sedan bli godkänd på hundenheten och därefter vänta på att få hund. Hur lång tid tar det?

En kompis som tipsade om Hemvärnet och FM-hundar fick Camilla att tänka om. – Först tänkte jag mest att Hemvärnet var fjantar som gick omkring med vapen. Försvarsmakten lät bättre i mina öron. Jag pratade med min man och han var positiv, så vi fick gå på en rad intervjuer förra våren.

Nu är hennes inställning till, och kunskapen om, Hemvärnet bättre.

Ola Eriksson arbetar som FM-ombud på uppdrag av SBK och var den som gjorde intervjuerna. Han menar att det är viktigt att förstå att det inte är vilka hundar som helst som det handlar om.

– Det här är hundar med mycket motor, man kan inte vara någon soffliggare. Aktiverar man inte hunden kommer den att ställa till en massa i hemmet. Så det är viktigt att den som tar emot en hund har hundkunskaper eller militära erfarenheter. Det, och hemsituationen, tittar vi på – kommer de hinna med? >

Från att ha blivit godkänd gick det inte lång tid innan Camilla fick första erbjudandet om en hund.

– Det var mycket tidigare än vi hade föreställt oss och vi hade lång tid kvar som fodervårdar. Men när vi senare fick frågan om Saffran sa vi ja.

Valpen de är fodervårdar åt är ännu för ung för att släppa, så nu har de trots allt två hundar samtidigt.

– Det har gått superbra. Saffran är en väldigt go schäfer. Han är lyhörd och hundarna kommer jättebra överens.

Lång väntan på att komma igång

Skillnaderna mellan en labrador och en schäfer är stora. Det blev också tydligt att det är skillnad på att vara fodervård och att ta emot en nästan vuxen hund.

– När vi väl lämnat bort våra blivande assistanshundar har de varit som allra bäst. Då har de fått hänga med oss överallt, kommunikationen fungerar. Vi har tränat mycket miljöträning och så vidare. Nu har vi en hund som bott med en annan familj. Det har gått jättebra att få tillit till varandra och att hitta rutiner, han är en jättefin hund. Men jag har ingen aning om vad han gjort tidigare eller vad han egentligen kan, säger Camilla.

Visserligen har hon pratat med fodervårdsfamiljen och fått höra en del om vad de tränat, men det är ändå svårt att få hela bilden innan de kommit igång med den riktiga patrullhundsträningen.

– Saffran är sjukt stark och har mycket driv. Det finns saker som vi måste jobba med, som inkallning och att bryta när han får span på något. Men han är otroligt benägen att få arbeta och göra saker, så det ska bli jättekul!

Om Saffran är otålig så är Camilla det också. Hade hon fått välja hade de startat patrullhundsträningen redan i september. Men det är mycket som ska komma på plats först. Däribland säkerhetsintervjun.

Ola Eriksson berättar att säkerhetsintervjuerna har blivit något av en stoppkloss i systemet just nu.

– Det är fortfarande en anstormning till Hemvärnet efter invasionen av Ukraina. Så det kan vara 3–5 månaders väntan på att få göra säkerhetsintervju.

Samtidigt växer stressen hos Camilla som har kalendern fulltecknad under vår och sommar. Tre veckors internat för patrullhundsträning under våren, grundläggande utbildning för frivilliga (GUF) i juli och därefter hundförarutbildning i Åre. Men förutsättningen är en godkänd säkerhetsintervju.

– För mig blir detta lite att leva min dröm. Jag är gammal scout och älskar att vara ute i naturen. Jag får jobba med min hund med likasinnade, även om jag inte har det som mitt civila yrke. Det finns hur många kurser och utbildningar som helst att gå – och att få göra det tillsammans med min hund, tror jag kommer bli jätteutvecklande. Och så får jag göra samhällsnytta, även om det inte blir som polis. ●

Ta emot FM-hund – så funkar det

Försvarsmaktens hundar är lämplighetstestade och godkända innan de lämnas ut. Men även hundföraren ska godkännas. Sedan skrivs ett låneavtal mellan Försvarsmaktens hundtjänstenhet, FHTE, och hundföraren. Man får alltså inte hunden.

Låntagaren förbinder sig att följa gällande lagar och förordningar och att dressera och träna hunden för att klara SBK:s certifiering för patrullhund inom två år efter att avtalet tecknats. Om inte går hunden tillbaka till FHTE.

FHTE står för kostnader för nödvändig veterinärvård och läkemedel. Men låntagaren ansvarar för vård och skötsel och att se till att hunden är i så pass gott fysiskt skick att den klarar att jobba enligt Försvarsmaktens kravspecifikationer för Patrullhund Hv. Om låntagaren visar brister i någon del kan avtalet hävas omedelbart. Något som enligt Ola Eriksson händer någon enstaka gång.

Läs mer här: www.brukshundklubben.se under Tjänstehund och Utbilda patrullhund Hv.

Utbilda din hund till PATRULLHUND I FLYGVAPNET

Hos oss får du möjlighet att utbilda en patrullhund och låna ut den tillfälligt till Flygvapnet mot viss ersättning.

2024 arrangeras kurser för att utbilda Flygvapenhundar på fyra platser i landet:

- F21 - Luleå
- F16 - Uppsala
- F7 - Såtenäs
- F17 - Ronneby

LÄS MER OM ATT UTBILDA PATRULLHUND:
brukshundklubben.se/tjanstehund

**MISSA
INTE**

Välkommen!

SVENSKA BRUKSHUNDKLUBBEN

SBK Shopen

Din shop för:

Profilkläder

Regelböcker

Hundböcker

Träningsmaterial

SBK SHOP

www.sbk.shopen.se

Så väcker du valpens intresse

Har du en valp som du vill ska bli tjänstehund? Även om det dröjer tills ni kan påbörja tjänstehundsutbildningen finns det massor av saker som du kan göra redan nu för att väcka valpens intresse.

TEXT YASEMIN BAYRAMOGLU FOTO PRIVAT

Hos en tjänstehund krävs många förmågor. Förutom ett stort nosintresse behöver den bland annat ha alert hörsel, stor lust att jobba och visa god samarbetsvilja med fler än bara ägaren. Mycket finns naturligt i hunden, men i vilken mån förmågorna utvecklas kan påverkas av hur du som hundägare väljer att agera.

Lena Funseth Norberg har särskilt ansvar för SBK Specialsök i utskottet för hundägarutbildning inom Svenska Brukshundklubben och har utbildat många såväl räddnings- som patrullhundar genom åren. Hon menar att mycket av den tidiga träningen är sådant som ingår i en vanlig valpkurs på Brukshundklubben.

– Ja, som hantering och inkallning till exempel. Hunden behöver vänjas vid att hanteras av olika personer och att komma på inkallning. Det är viktigt för alla hundar så att de kan få vara lösa, säger Lena.

Hon ser det inte som träning, utan

”En tjänstehund måste kunna gå ner i varv och vila så träna valpen att vara passiv och ligga lugnt”

snarare som aktivering. Det gäller att vara aktiv själv och låta hunden uppleva olika miljöer med många olika typer av störningar som människor, bilar och ljud.

– Det viktiga är att lära hunden att vara med mig, ta det lugnt och att den inte behöver engagera sig i allting den upplever, säger Lena.

Att vänja sig vid olika miljöer kan också vara att gå på olika underlag. Även att gå ”rätt ut i skogen”, vid sidan av stigen. Koordinationen av hela kroppens muskler tränas när hunden rör sig sakta

gående. Den lär sig att lyfta på alla fyra tassar. Det är suverän fysisk träning för såväl hundar som deras ägare, inte minst för en blivande patrullhund som kommer att ha mycket arbetstid i skogen.

– Jag brukar ta ut mina valpar där det finns elljusspår. Men jag går en bit in i skogen parallellt med spåret. Efter en stund kan vi sätta oss på en sten och träna på att göra ingenting, passivitetsträning. Då kommer hunden också att höra om det kommer människor längs spåret. Jag kan bekräfta hunden när den lyssnar efter ljudet och belöna.

Att just bekräfta hunden när vi ser att den hör ljud är något som många missar, menar Lena. Men för tjänstehundar är ljud oerhört viktigt – och svåra.

– När vi hundägare hör något tänker vi ofta ”det där ska du inte bry dig om”, så vi låtsas som ingenting. För den blivande patrullhunden är ljudmarkering det som tar lång tid att lära, så den måste få beröm när den lyssnar, säger Lena.

Men även om det är viktigt att ta vara

på valptiden genom att leka och aktivera finns det en sak som kanske är ännu viktigare, att inte aktivera för mycket. En liten valp tröttnar i regel snabbare än vi kanske tror.

– Sluta medan det fortfarande är roligt och innan valpen blivit trött. Jag vill att valpen ska komma ihåg den här härliga känslan. Det är där vi börjar nästa gång.

En hund som leker går upp i varv. Det betyder att du behöver hjälpa den att gå ner i varv efteråt. Visa att nu är det färdiglekt. Ge till exempel valpen ett tuggben och visa var den ska lägga sig.

– En tjänstehund måste kunna gå ner i varv och vila så träna valpen att vara passiv och ligga lugnt. Jag tycker att det är jättebra att träna passivitet om jag tittar på tv efter det valpen rastats och fått mat. Då är det läge att vila.

Det största misstaget du kan göra? Enligt Lena är det att inte ta vara på valptiden – eller första tiden med en ny hund. Det är då vi börjar bygga relationen mellan hund och ägare och tilliten. Det som är grunden för allt från mys till uppfostran, arbete och träning. Men det handlar inte om att träna/leka några långa stunder. För den lilla valpen kanske det handlar om 3–5 minuter, två-tre gånger om dagen.

Hitta rätt belöning

Belöningar är viktiga. Men olika hundar har olika favoriter. Prova och se vad just din hund går igång på extra mycket. Det gäller såväl leksaker som godis. En favoritleksak kan till exempel vara bra att lägga ut när ni ska börja träna spår.

Träna hunden på att inte bara ta leksaken utan också släppa den när du säger loss eller tack. Introducera gärna röd kong. Den leksaken, i mindre bitar, är vad hundarna letar efter i SBK Specialsök.

Börja med väldigt korta spår. För den pyttelilla valpen kan det räcka med att lägga ut matbitar längs ett spår på bara ett par meter. Kolla av – är valpen intresserad? Testa igen efter några veckor eller en månad med ett lite längre

Lena Funseth Norberg har utbildat många tjänstehundar.

spår. Lägg en större hög mat i slutet av spåret som belöning.

Börja på en gräsmatta eller i skogen. Allteftersom valpen växer kan du förlänga spåret. Vid 4–6 månader kanske spåret är 25–50 meter långt. Variera mellan godis och favoritleksaker.

Låt andra personer lägga spår också så att hunden inte bara ska följa ditt spår.

Det här är en viktig del av träningen till patrullhund. Men under den ”riktiga” utbildningen ökar avstånden och godis och leksaker byts ut mot andra föremål.

För den blivande patrullhunden är det viktigt att inte utveckla rädsla för skarpa ljud. Låt valpen vara med i köket när ni lagar mat och slamrar med kastruller och annat. Nästa steg kan vara att vistas i närheten av en skjutbana eller på klub-

ben vid skotträning. Fråga gärna brukshundklubben om tips. Men det är viktigt att vara på långt avstånd i början. Om valpen inte verkar reagera på ljuden kan ni gå närmare nästa gång. ●

Läs mer

Gå in på brukshundklubben.se. Under fliken Om oss kan du gå in på Hitta din klubb. Kontakta din lokala förening för att höra vilka kurser de erbjuder.

På brukshundklubben.se kan du även läsa om utbildningar av patrull- och räddningshundar under fliken Tjänstehund.

Med Sveriges Hundungdom i hjärtat

Janna Myhre var under många år aktiv som ordförande i Skarpnäcks Hundungdom, en livaktig klubb som hade väldigt många aktiviteter för sina medlemmar. I dag arbetar hon på Svenska Brukshundklubbens kansli i Farsta.

TEXT OCH FOTO LOTTA TREIBERG

Janna är en av alla fina ungdomar jag har mött under mina år i Sveriges Hundungdom. När jag först träffade henne fick jag intrycket att hon var en blyg och ganska tystlåten tjej. Men för varje år som gick tog hon mer och mer plats på ett självklart och bra sätt.

– Jag, liksom så många andra, önskade mig allra mest en egen hund. Jag gick i högstadiet och mina föräldrar var inte alls lika intresserade av hundar som jag var. Vi hade hund tills jag var ungefär sju år, men sedan tyckte nog mina föräldrar att det var skönt att slippa. Genom att bli medlem i Hundungdom fick jag i alla fall hundtidningar att läsa.

Bekanta till familjen hade en jack russell terrier som de ibland passade. Efter ett tag frågade de om Wilma, som hon hette, kunde flytta hem till dem permanent. Då var hon två år.

– Vi hade väl alla blivit förtjusta i henne så det gick förstås bra. För mig som var nybörjare var det inte alltid så enkelt. Hon hade föremålsintresse - eller snarare, hon var besatt av föremål. Hon var ingen lätt hund, hon skällde på andra hundar och kunde göra utfall. Nu kan jag tänka tillbaka på henne och se att hon

säkert hade varit en helt fantastisk hund att träna för någon som hade mer erfarenhet än vad jag hade då.

Janna fick ett utskick från sin klubb, Skarpnäcks Hundungdom, där det stod att de förmodligen var tvungna att lägga ned klubben. Det fanns inte tillräckligt många som ville sitta i styrelsen längre. Det stod också att de som ville var välkomna på klubbens söndagsträffar. Hon vågade sig ned till klubben, med mamma som körde.

– Vi kom alldeles för tidigt och när vi hade parkerat såg jag folk och deras hundar som tränade platsliggning. Alla hundar låg där så lydigt och fint. Jag ville genast åka därifrån, det där var verkligen ingenting för Wilma och mig. Men mamma tvingade oss att vara kvar. Vilken tur! Tänk om hon hade gett med sig och kört därifrån. Senare fick jag veta att de som tränade var klubbens ledare och instruktörer. Jag och Wilma gick dit i alla fall, som vanligt drog Wilma i kopplet nosade i backen och var olydig. Men Karin Brolin, som var ordförande i klubben, välkomnade oss varmt och brydde sig inte alls om hur Wilma betedde sig. Även om jag skämdes jättemycket.

Det vänliga bemötandet fick henne att

känna sig så mycket bättre till mods, hon vågade till och med åka dit även nästa söndag och söndagen därpå. Snart hade hon blivit indragen i klubbens arbete och var med på både medlemsmöte och årsmöte och fick uppdrag i styrelsen. Det var egentligen det som var styrelsens idé och mål, att hitta nya ledamöter och funktionärer. Janna fick på sin lott att ansvara som redaktör för klubbens tidning "Hot Dog".

Hon fick snart chansen att utbilda sig till ledare och instruktör. Janna säger att det är mycket av den andan som fanns och finns i Skarpnäcks Hundungdom, att ledare och funktionärer ser vilka medlemmar som skulle kunna engagera

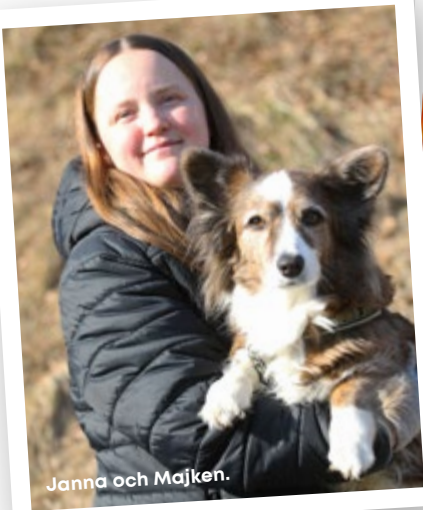
Om Janna Myhre (tidigare Nordin)

Ålder: 37 år.

Bor: Utanför Nynäshamn tillsammans med sin fru Siri och två söner, Alve 4 år och Ellis 6 månader.

Hund: Just nu bara Majken, en welsh corgi cardigan på 10 år.

Jobb: Handläggare för utskottet för organisation. Hon är även ansvarig för SBK:s nyhetsbrev och för alla event SBK deltar i.

Janna och Majken.

Funktionärsgänget, de flesta från Skarpnäcks Hundungdom som anordnade första SM i freestyle på Stockholm Södra Brukshundklubb.

Janna och Siri på Representantskapsmötet 2016.

Janna och Sunny på Ungdoms SM 2009.

sig i klubben och att genast involvera dem i någon aktivitet. Alla blev sedda och det fanns alltid någon uppgift som passade bra för just den personen. De fick ihop en fulltalig styrelse och kunde ha många olika kurser, men också film- och pysselkvällar. Själv fick Janna chansen att utbilda sig till agilityinstruktör. Hon kom med tiden att bli aktiv i Östra Svealands distrikt och satt också i Ungdomsrådet under några år. På klubben utbildades också hela tiden nya ledare genom Klubbedarutbildningen.

– En fantastiskt bra utbildning i föreningsteknik. Så lätt att ta till sig och man fick tillsammans med sin grupp arbeta mot ett tydligt mål, som kanske Distriktsmästerskap eller någon annan aktivitet. Alla fick sin uppgift i en "fiktiv" styrelse. Man lärde sig de olika styrelserollerna som kassör, sekreterare eller ordförande. Och sedan skulle man förstås genomföra projektet också och hålla budgeten.

När det gällde att träna med Wilma var det agility som gällde. Hon gjorde ofta som hon skulle och de kunde tävla lite på klubbnivå, men ibland bara stack hon iväg och lämnade banan. Målet var att få åka med till Ungdoms SM i Malmö sommaren. Distriktet ordnade med en buss som alla som skulle tävla kunde åka med. Problemet var bara att Wilma började löpa lagom till den helgen. Det gick att följa med ändå, men inte att tävla. Men det blev ett Ungdoms SM även året därpå och då i Gävle.

–Det fanns en "äldre" tidigare aktiv i

klubben som födde upp lapphundar, Cattlin Marques, som jag kände lite grann. Jag tog mod till mig och frågade om jag kunde få låna en av hennes lapphundar att tävla med. Dessvärre fanns det ingen "ledig" just till U-SM helgen, men däremot erbjöd Cattlin mig att ta med hennes border collie Sunny för att tävla i lydnad. Det var ju inte alls vad jag hade tänkt mig. Inte en border collie, det skulle bli alldeles för svårt. Jag tyckte också att det var tufft att få till det med Sunny när vi tränade, vi fick ingen riktig kontakt. Men trots allt så satsade jag och vi åkte till Gävle och tävlade, men det gick inte så bra. Men att vara på Ungdoms SM var helt fantastiskt.

Sunny trivdes inte så bra som kennelhund och fick flytta hem till Janna och familjen. Efter Sunny, som avled väldigt plötsligt, köpte hon en border collie från Finland som hette Koira 2010, som gick bort för inte så länge sedan, 13 år gammal. Hon fick hänga med på det mesta Janna gjorde och båda brann för att träna och tävla i lydnad. Men det blev även heelwork to music och freestyle.

– När jag tänker tillbaka på tiden i Sveriges Hundungdom tänker jag främst på en stor gemenskap och att få lära känna människor som blir ens vänner för livet. En tjej var till exempel tärna på

vårt bröllop och två andra är gudmödrar till våra barn. Och att redan som ung få stort ansvar och utrymme att dra igång och starta stora projekt. I Skarpnäck var vi noga med att aldrig bara ha ett styrelsemöte, alla möten innehöll någonting mer. Det kunde vara tacokvällar eller gemensam hundträning. Vi hade helt enkelt roligt och kunde genomföra alla knasiga idéer tillsammans. Det har också betytt väldigt mycket att få se andra utveckla sig och få möjlighet att utbilda sig. Det är fint att man får en tillhörighet, vilket gjorde att man inte känner sig ensam. Alla stöttade och peppade. Sedan hade jag aldrig fått det här jobbet på SBK:s kansli om jag inte hade haft den bakgrunden och det ideella engagemanget. Jag trivs verkligen jättebra här. ●

Möt Therese Palm

– vår förbundssekreterare

Therese Palm är förbundssekreterare i Sveriges Hundungdom till slutet av maj då hon lämnar för att tillträda en ny tjänst som chef för Hundavdelningen vid Forsvarsmaktens Hundtjänstenhet.

TEXT LOTTA TREIBERG FOTO LOTTA TREIBERG OCH LISA LINDBLOM

Thessan tränar sitt favoritmoment när det gäller lydnad; fritt följ. Här med en ung tysk schäferhund.

vanliga fall brukar jag intervjua nya förbundssekreterare när de börjar jobba hos oss. Inte när de precis har beslutat sig för att sluta. Men trots sin alltför korta tid hos Sveriges Hundungdom har hon gjort ett stort avtryck och varit en stor och fantastisk inspiratör för oss på kansliet och för vårt Ungdomsråd. Vi i personalen kommer att sakna Thessan, som hon kallas, oerhört mycket. Hon har gett oss mycket god energi och många nya idéer. Hon började jobba som förbundssekreterare i augusti 2022. I den rollen har hon varit ledare för kansliets arbete och sett till att Ungdomsrådets beslut har blivit verklighet. Men innan Thessan lämnar oss ville jag få till en intervju. För jag är säker på att hon har många kloka tankar att dela med sig av.

Hur ser din bakgrund ut när det gäller utbildning och jobb?

– Jag utbildade mig till media- och kommunikationsvetare. Mitt första jobb var på en bank sedan drog mitt hundintresse mig vidare till ett lärarjobb på hundlinjen på Djurgymnasiet Stockholm i Liljeholmen. därefter blev det Studieförbundet Stockholmsdistrikt. I och med det kan man väl säga att min ideella bana startade.

Du har jobbat på Svenska Brukshundklubbens kansli också?

– Ja, jag arbetade som handläggare på

SBK:s avdelning för avel och hälsa i några år. Sedan flyttade jag från Stockholm och arbetade som egen företagare inom hund- och ledarutveckling en period innan jag återkom till SBK och började som generalsekreterare, vilket jag var i fyra år.

När vi sökte en ny förbundssekreterare, var det självklart för dig att söka det jobbet?

– Ja, det var det absolut. Under de förutsättningarna som jag hade kändes det perfekt. Jag har ju på olika nivåer och sätt varit involverad i Sveriges Hundungdom länge, både genom Studieförbundet och SBK.

Dina tankar om Sveriges Hundungdom?

– Som jag ser det ska ungdomsförbundet vara den förening som man alldeles självklart väljer om man gillar hundar och är mellan 6 och 25 år. Vi ska ge ungdomar riktigt goda förutsättningar att kunna utveckla sitt hundintresse. Men inte bara det, jag ser oss också – i den bästa av världar – som en ungdomsskola inför ett kommande föreningsliv.

Av tradition är vi uppbyggda på samma sätt som många andra organisationer, i tre nivåer; lokalt, regionalt och centralt. Men förutsättningarna runt om i landet ser ju olika ut vilket gör att den organisationsformen kanske inte är optimal, inte överallt och inte i framtiden.

Du var själv medlem i Sveriges Hundungdom som ung?

– Jag var medlem i Huddinge Hundungdom. Hemma hade vi hundar och jag höll på mycket med hund när jag var tio, tolv år. Sedan blev det en paus under några år i tonåren tills jag träffade en kille och livet blev lite mer stadgat, då tog hundintresset fart på nytt. Det bidrog till att jag engagerade mig som funktionär i Stockholm Södra BK.

Vad är det bästa enligt dig med hundträning?

– Det är det roligaste som finns. Bra träning bygger på många repetitioner. Min träning har väl gått ifrån att vara lite reaktiv till att istället ha bättre framförhållning och planera bättre. Jag gillar mest att träna in olika lydnamnsmoment och då speciellt fria följet, men även allt nosarbete. Jag tränar kanske fyra gånger i veckan. Det svåraste tycker jag är att anpassa sitt handlag och energinivå efter hunden.

Vad har varit det bästa med jobbet?

– Samarbetet på kansliet, vi är ett bra team och har goda förutsättningar att skapa saker. Vi är inte en fyrkantig och stel organisation. Och så givetvis kontakten med alla fantastiska ungdomar.

Vad hade du önskat för framtiden?

– Spontant tänker jag på tre saker. Att utöka det centrala arbetet genom att sprida arbetet och engagemanget till fler människor genom centrala kommittéer. Att skapa en flexibel organisationsstruktur som gör det enkelt och roligt att vara en aktiv medlem. Att formulera en tydlig vision och strategi som gör Sveriges Hundungdom till en ännu mer attraktiv ungdomsorganisation som gör skillnad för unga i hundvärlden, men också i civilsamhället i stort.

Vad vill du hälsa ungdomarna?

– Som ung får man tre fullvärdiga medlemskap; Sveriges Hundungdom, SKK länsklubb och i en valfri specialklubb eller verksamhetsklubb. Detta innebär helt krasst att man får alla möjligheter att delta i de verksamheter och hundsporter som man önskar till en låg kostnad. Dessutom är det en mängd andra förmåner som tidningarna Hundsport och Brukshunden och olika rabatter hos våra sponsorer. Det absolut största privilegiet är dock att man får ett sammanhang där du som ung och hundintresserad tillåts att växa av egen kraft och får utrymme att påverka framtiden. Du får möjlighet att utvecklas inom ledarskap, föreningskunskap och

hundträning i ett forum skapat för ungdomar av ungdomar.

Och till de vuxna?

– Jag vill att alla andra klubbar inom SKK ska förstå vilket värde vi skapar för unga människor mellan 6 till 25 år, genom ett medlemskap i Sveriges Hundungdom. För en mycket liten summa pengar får de tillgång till hela det smörgåsbord SKK erbjuder. Om alla vuxenklubbar till fullo förstod värdet av och förmedlade detta även i sina egna kanaler skulle Sveriges Hundungdom kunna utvecklas till att bli den naturliga och självklara språngbrädan in i övriga organisationer den dagen åldern är inne. Det skulle innebära mer resurser för att kunna skapa helt sömlösa övergångar till vuxenvärlden där unga, kompetenta, erfarna och väl förberedda ungdomar är redo att vara aktiva medlemmar och funktionärer i sin blivande vuxenklubb.

Och så sista frågan, vart tar du vägen nu?

– Jag har fått förmånen att få rollen som chef för Hundavdelningen vid Försvarsmaktens Hundtjänstenhet. Det är superspännande och innebär att jag kommer att få vara en del av en verksamhet som jobbar med att ta fram tjänstehundar som har som uppgift att "låta Sverige vara i fred". Så häftigt!

Stort lycka till Thessan!

Therese Palm

Bor: I Västerhaninge utanför Stockholm med sina tre hundar och ett par katter.

Jobb: Förbundssekreterare i Sveriges Hundungdom fram till i mitten av maj.

Hundar: Flex, belgisk vallhund malinois, 9 år, Chilla, border collie, 4 år, samt Onit, belgisk vallhund malinois, 1 ½ år.

Övrigt: SBK lärare i spår, allmänlydnad, lydnad och brukslydnad, instruktör i specialsök samt SBK lärare II för svåra och problematiska (hund-)beteenden.

Andra intressen: True crime.

Thessan paddlar kanot tillsammans med Flex under en tävling i K9 biathlon.

Ungdoms SM 2024

Alla tävlingsugna Hundungdomar mellan 6 och 25 år har någonting riktigt härligt att se fram emot: Ungdoms SM i Norrland!

Den 26–28 juli, fredag till söndag, bjuder Skellefteå Hundungdom in till tävlingar:

- Agility, individuellt och i lag. Man tävlar både i hopp- och agilityklass och det sammanlagda resultatet räknas.
- Bruksgrenar; spår, sök och rapport i samtliga klasser.
- Freestyle, individuellt i samtliga klasser och i lagklass teamwork to music.
- Heelwork to music.
- Handling för miniorer 6–9 år, juniorer 10–17 år och seniorer 18–25 år.
- Lydnad, samtliga klasser.
- Rallylydnad, samtliga klasser.

För alla tävlingar gäller de officiella tävlingsbestämmelserna som krav på vaccination, ålder och meriter för klassen som hunden anmäls till. Information om anmälan med mera hittar du på hemsidan. ●

ILLUSTRATION: ADOBESTOCK

Bli certifierad ungdomsledare

Den här utbildningen riktar sig alla våra aktiva ledare och funktionärer som är över 15 år. Från och med den första januari i år har SKKs Centralstyrelse beslutat att införa krav på utdrag från polisens belastningsregister för alla ledare som deltar i verksamhet som riktar sig till barn och ungdomar.

För att möta det kravet kommer vi, tillsammans med Svenska Brukshundklubben och Svenska Kennelklubben, erbjuda en grundläggande digital utbildning. I samband med att man blir certifierad efter utbildningen ska detta

registerutdrag kunna visas upp. Ett förnyat registerutdrag visas sedan upp vart femte år. Det här innebär att en certifierad ledare inte behöver visa registerutdrag vid varje enskilt uppdrag för lokalklubbarna. Mer information om utbildningen finns på vår hemsida. Den här utbildningen kommer som sagt alla som vill eller kommer att jobba med barn- och ungdomsverksamhet inom hela SKK-organisationen gå. Med ledare menas här att till exempel vara ledare på läger eller att hålla kurser, där både kurser, utbildningar och läger är ”uppdrag”. ●

Representantskapsmötet 2024

Vårt årsmöte kommer att hållas i Stockholm 21–22 september. Den här gången sker själva mötet i Svenska Kennelklubbens lokaler i Rotebro, Sollentuna. Boende kommer att finnas en bit bort. Alla klubbar har rätt att skicka delegater, liksom distrikt. Det finns också plats för gäster att delta (utan rösträtt).

HUNDGRINDAR

HUNDBURAR

Jepp-Produkter AB
060-404 89 www.jeppe.com

ALU-FLEX HUNDBUR
HELT I ALUMINIUM!

VARFÖR INTE DEN BÄSTA?

Smide & Montage AB
Telefon: 0120-41030
E-post: info@alu-flex.se
Hemsida: www.alu-flex.se

HÖGANÄS HUND 2024

LÖRDAGEN 29 JUNI

Inofficiell utställning

alla raser fr. 4 mån

Rallylydnad officiell

Fortsättningsklass och Avancerad klass
OBS! Bägge klasserna är dubblerade

Agility officiell

Hoppklass 2 & Agilityklass 2
OBS! Bägge klasserna är dubblerade

SÖNDAGEN 30 JUNI

Freestyle NYHET!

Klass 1 & 2

Rallylydnad officiell

Nybörjarklass och Mästarklass
OBS! Bägge klasserna är dubblerade

Exteriörbeskrivning

Bruksraser

Anmälan och information på www.hogashund.com

MACH www.mach.nu
workwear **0700 90 70 10**

HÅLL SVERIGE RENT®

Tillsammans kan vi stoppa skräpet. Engagera dig
i Sveriges största rörelse mot skräp på hsr.se
eller swisha 900 28 17.

Naturskyddsföreningen

**Gratulera med en
gåva till naturen**

Beställ ditt gåvobevis på
naturskyddsforeningen.se/hyllningsgava

MEDLEMSFÖRMÅNER

Svenska Brukshundklubben samarbetar med en rad partners för att ge ett mervärde till ditt medlemskap. Vi jobbar ständigt med att utveckla fler fördelaktiga erbjudanden för dig som är medlem. Här hittar du våra aktuella erbjudanden.

RABATT PÅ HUNDFÖRSÄKRING

Du får 10 procents rabatt på din hundförsäkring hos Agria djurförsäkring. Redan här kan du spara in större delen av din medlemsavgift!

RABATT PÅ BOENDE PÅ STRAWBERRY

Strawberry erbjuder alla medlemmar fördelaktiga priser på boende. Kampanjkod hittar du på brukshunden.se/medlemssidor. Läs mer om erbjudandet på strawberry.se/idrott

STIPENDIER & UTMÄRKELSER

Varje år delar vi ut Agriastipendiet i fyra kategorier. Nomineringar på stipendiaterna från klubbar, distrikt eller utskott ska skickas in senast 1 februari varje år. Som medlem har du också chans att söka stipendier för studier och projekt inom Svenska Brukshundklubbens verksamhetsområden. Medlemmar som bidragit extra förtjänstfullt till sin klubb och vår organisation kan föräras våra förtjänsttecken och -medaljer. Läs mer: brukshundklubben.se/om-oss/stipendier-utmorkelser/

UNIKA ERBJUDANDEN FRÅN MILITUM RESPONS

Militum ger dig som medlem i Brukshundklubben unika förmåner och rabatter från ledande varumärken och producenter – i vanliga butiker och på nätet. Mer information om hur du får del av dina erbjudanden från MILITUM, surfa in på brukshundklubben.se/om-oss/medlem/medlemsformaner/

HUNDAKTIVITETER

Du har tillgång till hundkurser, utbildningar, träningsytor, träningsgrupper, prov & tävlingar, utställningar, mentalbeskrivningar och mycket annat.

FÖRSÄKRING FÖR PERSONOLYCKSFALL

Under ditt medlemsår är du försäkrad om något skulle hända dig på våra aktiviteter, vår försäkring personolycksfall ingår i medlemsavgiften. Under ditt medlemsår får du dessutom sex nummer av Bruks-hunden. För ytterligare medlemsförmåner, prata med din klubb!

AKTIVITETER SOM BERÄTTIGAR TILL FRISKVÅRDSBIDRAG

Inom våra verksamheter Upp och hoppa samt bruksprov är kurs- och startavgifter berättigat till friskvårdsbidrag. Läs mer på brukshundklubben.se under sidan för friskvård.

MEDLEMSKORT

Du hittar ditt medlemskort under Mina sidor på hemsidan. Logga in med samma inloggningsuppgifter som du loggar in med mot Member-site så hittar du ditt/dina medlemskort under "Mitt medlemskap". Du ser alla dina betalda medlemskap på separata medlemskort.

OUTNORTH

Kod för 2023 från Outnorth: BRUKSHUND. Rabatten gäller på ordinarie pris under 2023. Kan ej kombineras med andra kampanjer. Gäller ej Fjällräven, Norrøna, Härkila, Hövding, Swarovski, Hilleberg, elektronik och produkter märkta med Outnorth price.

VILL DU BLI PARTNER?

Kontakta Martina Nygren
E-post: martina.nygren@brukshundklubben.se

RASKLUBBAR ANSLUTNA TILL SVENSKA BRUKSHUNDKLUBBEN

SVENSKA AUSTRALIAN CATTLED OG KLUBBEN
E-post: cattledogklubben@gmail.com
www.svenskaacdklubben.com

SVENSKA AUSTRALIAN SHEPHERDKLUBBEN
E-post: sekreterare@sask.nu
www.sask.nu

SVENSKA BEAUCERONKLUBBEN
E-post: info@beauceronklubben.com
www.beauceronklubben.com

RASKLUBBEN FÖR BELGISKA VALLHUNDAR
E-post: sekreterare@afbv.se
www.afbv.se

SVENSKA BOUVIERKLUBBEN
E-post: sekr@bouvierklubben.com
www.bouvierklubben.com

SVENSKA BOXERKLUBBEN
E-post: sekr@boxerklubben.org
www.boxerklubben.org

SVENSKA BRIARD- OCH PICARDKLUBBEN
E-post: pr@briardpicardklubben.se
www.briardpicardklubben.se

SVENSKA CHODSKY PESKLUBBEN
E-post: info@scpk.se
www.scpk.se

SVENSKA COLLIEKLUBBEN
E-post: sekreterare@svenskakollieklubben.se
www.svenskakollieklubben.se

SVENSKA DOBERMANNKLUBBEN
E-post: styrelsen@dobermannklubben.se
www.dobermannklubben.se

VIT HERDEHUNDKLUBB
E-post: vhk@vitherdehund.com
www.vitherdehund.com

SVENSKA HOLLANDSE HERDERSHOND
E-post: adrienne@santorpc.com
www.rhh.se

SVENSKA HOVAWARTKLUBBEN
E-post: kassor@hovawartklubben.se
www.hovawartklubben.se

SVENSKA KELPIEKLUBBEN
E-post: sekr@kelpieklubben.se
www.kelpieklubben.se

SVENSKA RIESENSCHNAUZERKLUBBEN
E-post: sekreterare@srsk.se
www.srsk.se

SVENSKA ROTTWEILERKLUBBEN
E-post: sekr@rottweilerklubben.se
www.rottweilerklubben.se

RASKLUBBEN FÖR RYSK SVART TERRIER
E-post: styrelsen@svartterrier.com
www.rysksvartterrierklubben.se

SVENSKA SCHÄFERHUNDKLUBBEN
E-post: info@schaferhundklubben.se
www.schaferhundklubben.se

SVENSKA VEO RASKLUBBEN
E-post: sveork_styrelse@hotmail.com
www.sveork.se

SM 2024

RALLYLYDNAD 4-7 JULI

GLYSISVALLEN HUDIKSVALL

Agria

Bro-Håbo BK hälsar både tävlande och publik varmt välkomna till SM i Lydnad 13-16 juni

Tävlingsplatsen är vackert beläget på ett grönområde i närheten av Skokloster slott
Sista anmälan 2024-05-14 - anmälan sker via SBK Tävlning
Lagtävling på SM i lydnad - anmälan och info på BHBK hemsida

Mer information på BHBK hemsida,
<https://www.bhbk.se/SM-Lydnad-2024>

Vi ser med glädje fram emot att ha
Sveriges bästa lydnadsekipage på plats!

Frågor: SM General Anna-Carin Karlsson,
smlydnad2024.bhbk@gmail.com

Agria
Djurförsäkring

MAGNUSSON

Verkar din hund må dåligt?

Kontakta
Agria först

Med vår försäkring **Hundras Extra** får ni stöd genom hela hundlivet. Rådgivning dygnet runt och hjälp med att boka veterinär om det skulle behövas. Digital hälsokoll och vaccination mot kennelhosta ingår under hela försäkringsåret. Ta del av våra digitala kurser för att kunna sänka din premie. Win-win. Allt för den du bryr dig lite extra om!
Få lite extra stöd genom hela hundlivet på [agria.se](https://www.agria.se)

Agria